

Polgárdi Város Önkormányzata
Polgárdi, Batthyány u. 132.
Tel. /Fax.: 22-576-230
E-mail: onkormanyzat@polgardi.hu

Az előterjesztés tárgya: Javaslat Polgárdi Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programjának (2018-2023.) elfogadására

Az előterjesztést készítette: Májer Alexandra igazgatási ügyintéző

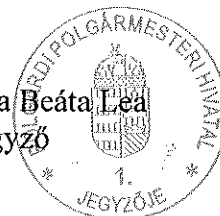
Véleményező szakbizottság: -

Az előterjesztés a következő jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény
- az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény
- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI.05.) EMMI rendelet

Az előterjesztést törvényességi szempontból ellenőrizte:

Dr. Zaccaria Beáta Lea
jegyző

ELŐTERJESZTÉS
Polgárdi Város Önkormányzat Képviselő-testülete
2018. július 4. napján tartandó ülésére

**Javaslat a Polgárdi Város Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programjának (2018-2023.)
elfogadására**

Tisztelt Képviselő-testület!

Az Országgyűlés – az Alaptörvény idevonatkozó rendelkezéseire, Magyarország nemzetközi kötelezettségeire, valamint az európai közösségi jog vívmányaira tekintettel – megalkotta az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényt (továbbiakban: Ebktv.), mely szerint az esélyegyenlőségi program célja, hogy az élet valamiennyi területén megelőzze a hátrányos megkülönböztetést és elősegítse az egyes társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenlőségét. A települési önkormányzat az Ebktv. 31. § (1) bekezdése alapján ötévenete öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el, melynek időarányos megvalósulását, illetve a helyzetelemzés esetleges megváltozását – az Ebktv. 31. § (4) bekezdése értelmében – két évenete áttekinti, és szükség esetén felülvizsgálja.

Polgárdi Város Önkormányzatának 2013. június 30-tól 2018. június 30-ig tartó, öt évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját (a továbbiakban: HEP) Polgárdi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) a 85/2013. (VI.30.) számú határozatával fogadta el. Az Önkormányzat a HEP-ben a 2013. évben beazonosított – a célcsoportokra (mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősek és a fogyatékkal élők) vonatkozóan megállapított - problémák megszüntetése érdekében megfogalmazott intézkedési tervet egy kivétellel végrehajtotta. A meg nem valósult intézkedés az új HEP-ben rögzítésre került.

Az Ebktv. 31. § (6) bekezdése alapján a települési önkormányzat az államháztartás alrendszeréből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés lapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az Ebktv. rendelkezéseink megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

A helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Korm.rendelet) 1. § (2) bekezdése értelmében a helyi esélyegyenlőségi program célcsoportjai a mélyszegénységben élők, a romák, a gyermekek, a nők, az idősek és a fogyatékkal élők.

Összhangban az Ebktv., a Korm.rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, az Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges intézkedéseket, feladatokat.

Az Esélyegyenlőségi Program helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll, mely:

- elemzi a településen a hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását,
- meghatározza ezen csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat,
- a célok eléréséhez szükséges feladatok és forrásokat, valamint
- a végrehajtáshoz szükséges határidőket.

Az Esélyegyenlőségi Program az Önkormányzat egyéb fejlesztési terveivel, koncepcióival összhangban készült el.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy megvitatást követően a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjenek.

Polgárdi, 2018. június 28.

Tisztelettel:

Nyikos László sk.
polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT:

Polgárdi Város Önkormányzat Képviselő-testületének **..../2018. (VII.4.) önkormányzati határozata**

a Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról

Polgárdi Város Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a Polgárdi Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programjának (2018-2023.) elfogadására vonatkozó javaslatot és az alábbi határozatot hozza:

1. Polgárdi Város Önkormányzat Képviselő-testülete Polgárdi Város Önkormányzatának Esélyegyenlőségi Programját (2018-2023.) - a határozat 1.mellékletében szereplő tartalommal – július 1. napjával elfogadja.
2. A Képviselő-testület felhatalmazza a Polgármestert az Esélyegyenlőségi Program záradékának aláírására.
3. A Képviselő-testület utasítja a Jegyzőt, hogy a szükséges intézkedéseket - a partnerek bevonásával - tegye meg.

Felelős: Nyikos László polgármester
Dr. Zaccaria Beáta Lea jegyző

Határidő: értelemszerűen

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak.....	63
5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)	63
5.6 A nők szerepe a helyi közéletben.....	63
5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések	64
5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	64
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	64
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.).....	64
6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete.....	65
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés.....	68
6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen.....	71
6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	72
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	73
7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái.....	73
7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei	75
7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés	78
7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	79
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	79
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	83
6. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	84
1. A HEP IT részletei	84
A helyzetleírás megállapításainak összegzése	84
A beavatkozások megvalósítói.....	85
Jövőképünk	87
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	87
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	101
3. Megvalósítás.....	105
A megvalósítás előkészítése.....	105
A megvalósítás folyamata	105
Monitoring és visszacsatolás.....	107
Nyilvánosság	107
Érvényesülés, módosítás	109
4. Elfogadás módja és dátuma.....	111
7.	111
8.	111
9.	111

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

1. Bevezetés

Az egyenlő bánásmód elvének betartása, a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése a települések feladata társadalom és az Európai Unió elvárásai alapján.

Magyarország Alaptörvény (a továbbiakban: Alaptörvény) XV. cikkének (1) – (2) bekezdése alapján a törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes. Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

A helyi esélyegyenlőségi programban megjelölt célcsoportokat külön megjelöli Magyarország Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdése, mely szerint Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Polgárdi Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

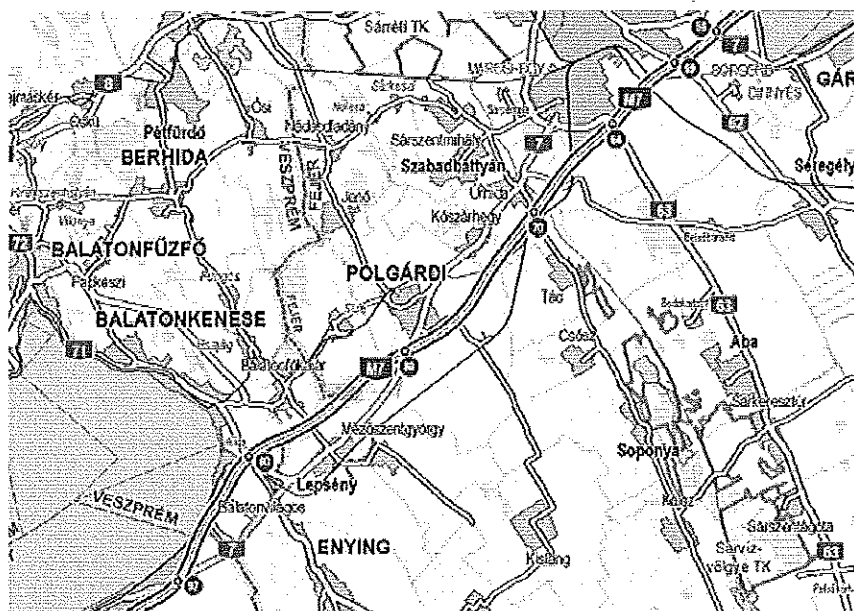
Polgárdi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 85/2013. (VI.30.) számú önkormányzati határozatával fogadta el és hagyta jóvá a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (2013-2017) (a továbbiakban: HEP). Az Önkormányzat a HEP-ben 2013. évben beazonosított célcsoportokra vonatkozóan megállapította – a problémák megszüntetése érdekében – az intézkedési tervet, az abban vállalt ütemezésnek megfelelően végrehajtotta. A két évente szükséges felülvizsgálatok megtörténtek, a 2015-ös áttekintés során néhány intézkedési tervben megállapított határidő módosításra került.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program tartalmazza különösen a helyi közügyekkel és a települési önkormányzat által ellátott feladatokkal kapcsolatos célokat.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

2. 2. A település bemutatása

A település a Dunántúl keleti részén Fejér megyében található. Polgárdi területén két vasútvonalon három állomás és egy megállóhely található.

A településtől valamivel délre fut a Székesfehérvár–Gyékényes-vasútvonal, amelyen Kiscséripuszta vasútállomás és Polgárdi - Tekerespuszta megállóhely működik. Ezen a vonalon Budapest, Székesfehérvár, Siófok, Keszthely és Nagykanizsa személy- és gyorsvonatokkal érhető el.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A Székesfehérvár–Tapolca-vasútvonal a településhez közelebb, attól északra fut két állomással, név szerint Polgárdi, Polgárdi-Ípartelepek van a város területén. Budapest, Székesfehérvár, Balatonfüred és Tapolca közelíthető meg ezen a vonalon személy-, illetve gyorsvonatokkal.

A város személygépkocsi-forgalma intenzív. Egy észak-déli kanyarral északkelet – délnyugat irányban halad át a településen a 7-es elsőrendű főút, amely Budapesttel, Székesfehérvárral és a Balatonnal köti össze a települést. A várostól délre fut az M7-es autópálya. Kisebb mellékút köti össze Kislánggal, Fülével és Jenőn át Nádasdladánnyal.

Az autóbusz forgalom elsősorban Székesfehérvárral kötik össze, de Kisláng, Enying, Füle és Balatonfüzfő is jól elérhető. Távolsági járatok Budapest, Siófok és Tamási felől is közlekednek.

2.1 A település története

Polgárdi több évszázados történeti múltta visszatekintő település, mely 1997. július 1. - én kapott városi rangot. Polgárdi fejlődése, léte mindig is összefüggött a város geo-földrajzi adottságaival, története és öröksége pedig a Batthyány családdal. Pannonia (a mai Dunántúl területe) a Kr.e. 1. századra vált fontossá a Római Birodalom számára, a térségbe irányuló fokozódó kereskedelmi tevékenységük következtében. Polgárdi térségében is egy fontosabb római út húzódott, Gorsium (Tác) irányába, amely Pannonia Inferior (Alsó-Pannónia) tartomány egykori közigazgatási, később vallási központja volt. A római korból származik a Polgárdi környékéről előkerült és világszerte Seuso-kincsként ismert – számos vita és rejtély övezte – díszes ezüst tárggyegyüttes, melynek összes ismert darabja 2017. júliusában került vissza Magyarországra.

Polgárdi neve a bajor-osztrák eredetű purger (jelentése városlakó) főnévből származik, amelynek magyar megfelelője a polgár főnévből ered. Polgárdi első írásos említése Pulgar névalakban 1277-es oklevélből való, melyben IV. (Kun) László Polgárdit a Bökény nemzetséghez tartozó Jakab comesnek adományozta. A középkorban három település volt a mai Polgárdi helyén: Polgárdi, Cinca, és Bökény-somlyó. A település feltehetőleg a tatárjárás idején vált hosszú időre lakatlan hellyé. 1397. június 3-án Zsigmond király adta a települést zálogba Kővágó Örsi Györgynek, esztergomi várkapitánynak, aki később Bathyan falu (mai Szabadbattyán) neve után felvette a Batthyány előnevet. Kétségtelen tehát, hogy a település története, fejlődése már a 14. századtól összekapcsolódik a birtokos Batthyány család történetével. Az érzelmi és tudati kötődések a mai napig elevenen hatnak, bár a Batthyány családhoz kötődő szellemi és tárgyi örökség megfelelő védelme sok esetben nem (volt) biztosított.

Polgárdi a 15. században újabb fellendülésnek indult, azonban a mohácsi csatavesztést (1526) követően ki - építő török közigazgatás hatására jelentős megpróbáltatásokkal nézett szembe a település. Fejér megye 1688-as felszabadítása után Polgárdi környékén hamar megszerveződtek a majorságok, ám a törökök kiűzésére szövetkezett keresztény hadak ellátásának, beszállásolásának terhe ismételten beárnyékolta a gazdasági fellendülést. A Rákóczi-szabadság - harc alatt Polgárdi a Székesfehérvárt körülzáró kuruc csapatok egyik mezőföldi bázisává vált.

A szabadságharc leverését követő évtizedeket a lassú, de határozott gazdasági gyarapodás jellemezte, amely alapvetően két forrásból táplálkozott; a Batthyány-uradalom azon törekvéséből, hogy a jobbágyság életét különleges terhekkel ne korlátozza, valamint abból, hogy a 17. század elején alakult református egyházközség, amely mind határozottabban fogta össze a híveket.

A település gazdasági erőforrásainak gyarapodását nemcsak a templom- és iskolaépítés bizonyítja, hanem az adózó családok növekvő száma. A 18. század egyértelműen a gazdasági fellendülés korszaka volt. II. József uralkodása alatt végrehajtott népszámlálás szerint a 18. század végén Polgárdi népességét, gazdasági erejét illetően kiemelkedett a környező falvak sorából. Az össznépesség megközelítette a 2000 főt, tehát hét évtized alatt megötszöröződött a lakosság. A 18. század közepétől a reformátusok mellett tehát megjelentek a római katolikus hitet, és az izraelita vallást követők is.

A 19. század első fele az egyházak, az intézményeik és természetesen az országra jellemző polgári fejlődés időszaka Polgárdiban. A lakosság aktívan kapcsolódott be az 1848-49-es szabadságharcba is, és a Batthyány család több tagja is a társadalmi átalakulás vezéralakjává vált. A szabadság, a nemzeti függetlenség eszméje nemcsak a szabadságharc leverését követően, hanem évtizedeken át meghatározó törekvése volt Polgárdi lakóinak, akik ezt a forradalom 50. évfordulóján a mártírhálált halt miniszterelnöknek emelt szoborral és 1848/49. évi hősi emlékművel tettek maradandóvá. A 19. század második felének első évtizede nemcsak a gazdasági gyarapodás esztendeit, hanem a polgári közigazgatás kiépülését és megszilárdulását is jelentette.

A települési önkormányzatokról szóló törvény értelmében Polgárdi nagyközségi státuszt kapott, azaz a helyi közigazgatással összefüggő feladatokat önállóan oldotta meg. A lakosság létszáma ekkor már meghaladta a 3400 főt, területe pedig a 13000 kataszteri holdat.

A forradalmak időszakát követő konszolidáció folyamatában a hely szellemét - több kiemelkedő személyiséggel együtt - leginkább gróf Batthyány Lajos (1860-1951) testesítette meg. A gazdasági stabilitásnak köszönhetően Polgárdira nem volt jellemző a kivándorlás és jelentősebb községi beruházások is megvalósulhattak, köztük a Balaton északi partján építendő vasútvonal anyagi támogatása.

A népesség és a település fejlődéséből kifolyólag a 19. század utolsó évtizedétől tudatossá vált a nagyközség belterületének rendezése, köztük a belterület utcahálózata, a községi utak, a Cinca-patak rendezése, a Vásártér kialakítása, és a községháza bővítése. A községi intézmények és a települési infrastruktúra további fejlődése az első világháború kirobbanását követően azonban megtört. A Tanácsköztársaság időszakában termelőszövetkezetek alakultak a Batthyány uradalomban és a bérgazdaságokban, valamint állami tulajdonba vették az ipartelepeket, a református és a római katolikus népiskolákat is.

A két világháború közötti gazdasági válságok ellenére is folyamatosnak tarthatjuk a nagyközség kibontakozását és fejlődését, amelynek során Polgárdi Fejér megye és Mezőföld dinamikusán fejlődő térségévé vált. Az 1930-as népszámlálás szerint a település területe 13414 kat. hold, népessége 4393 fő volt. A népesség létszámát illetően már nem csak a belterületen, de a külterületi lakott helyeken is dinamikus volt a fejlődés. A második világháború alatt Polgárdi térsége is hadszíntérre vált, ám a korabeli beszámolók alapján a harcok a település képben nem tettek jelentősebb kárt. A kommunizmus éveiben hányatott sors várt a Batthyány család Polgárdiban élő tagjaira is és örökségére is. Annak érdekében, hogy családja több százéves otthona és öröksége ne juthasson a kommunisták kezére, a Batthyány kastélyt utolsó tulajdonosa romboltatta le.

Polgárdi hazafias nemzeti szellemiségéről 1956-ban is tanúságot tett. Azonban a magyar katonai alakulatot 1957-ben a szovjetek váltották (mai Ipartelepen létrejött a parancsnokság). Polgárdiban a mezőgazdaság szocialista átszervezése 1958 után gyorsult fel. A politikai akarat gazdaságra kifejtett hatásának következtében megkezdődött a szülőfalu tudatos elhagyásának időszaka, az egyénileg gazdálkodók gyárakba, üzemekbe menekülése.

Az 1970-es évekre konszolidálódtak a társadalmi viszonyok. A nagyközség területe ekkor 7213 hektár, lakónépessége 5767, a lakóházak száma 1238, a lakásoké pedig 1469. Mélyreható társadalmi változások azonban csak a 1980-as évek végén, 1989-től bontakoztak ki a szocialista társadalmi rend összeomlásával, és a demokrácia, a többpártrendszer megalakulásával. A település fejlődésének

szempontjából jelentős volt az önkormányzati választásokat követően megalakult nagyközségi képviselő-testület.²

2.2 Gazdasági környezet

A településen az 1990-as évektől a vállalkozások száma folyamatosan növekszik, a város infrastruktúrája teljesnek mondható, és sem a település szerkezetben, sem a településképből nem történt jelentős változás.

A korábbi iparvállalati rendszer felbomlott, a foglalkoztatás strukturálisan megváltozott. A településen meghatározó szerepet töltenek be a kis- és középvállalkozások. A városban jelentős területet foglalnak el az iparterületek. Ezek nagy területigényük miatt a település szélére kerültek, mivel azonban nem volt kijelölve korábban ipari park, ezért szétszórva, a település majdnem minden részén megtalálhatóak. Jelenlétük hasznos, azonban minőségükben változó képet festenek.

A városban működő vállalkozások sok embernek biztosítanak munkahelyet, úgy mint a volt szovjet laktanya területén kiépült ipari park, a településen működő üzletek, valamint a Jack Filter Hungária Kft. A jó közlekedési viszonyoknak köszönhetően a helyi munkaképes korú lakosság jelentős része más településre jár dolgozni, a közelben lévő megyei jogú városban Székesfehérvárra a munkáltató által szervezett buszjáratokkal. A Balaton közelsége a mindennapi megélhetésben nem érezteti a hatását. Az önkormányzat vállalkozásbarát fejlesztési politikát valósít meg. Ennek is köszönhető, hogy a 6960 fős lakosú település az ezer lakosra jutó vállalkozások száma tekintetében országosan az elsők között van.

Fejlődik a szolgáltató szféra, ez a környező településekre is hatással van. A településen működő nagyszámú vállalkozás - tekintettel arra, hogy elsősorban kis- és középvállalkozásokról van szó – ugyanakkor gazdasági potenciálját tekintve nem jelentős, az adó-erőképeség szempontjából nem számottevő, így a helyi adóbevételek volumenében a vállalkozások nagy száma sajnálatos módon nem érezteti hatását.

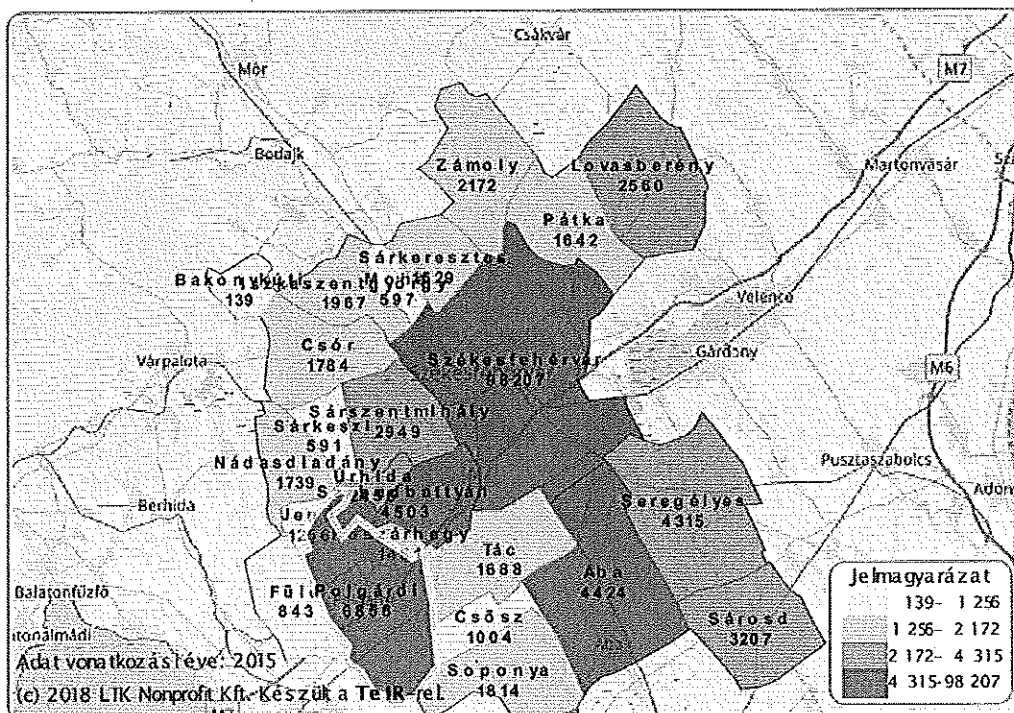
A későbbi iparterületi fejlesztések számára kijelölt terület az M7-es, a 70-es utak és a Kölestelki erdő által határolt – ma mezőgazdasági – terület, mely területen ipari, üzemi létesítmények kerülnek elhelyezésre. Az ipari parki beruházás megvalósítása szükséges ahhoz, hogy a település egy következő szintű vállalkozói réteget (középvállalkozásokat, termelőüzemeket) is megszerezzen. További iparterület kialakítására a településnek a Kislángi út mellett van lehetősége.

² Polgárdi Településképi Arculati Kézikönyv

Az általános mezőgazdasági termesző területek többsége szántó, kisebb része rét, legelő. A szántóterületeken a monokultúra jellemző, főként gabonatermesztés folyik.

A település belterülete teljesen közművesített (villany, víz- és csatornaszolgáltatás, gáz, vezetékes telefon és mobil lefedettség).

2.3. Népeség

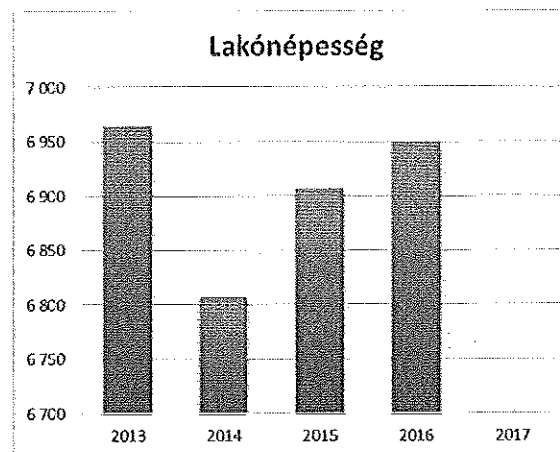

Polgárdi állandó lakossága a környező településekhez képest nagyszámú, mely évek óta 7.000 fő körül mozog. Az alábbi táblázatokban részletesebben leírásra kerül a lakónépesség száma, a 2016-os év tekintetében az állandó népesség korcsoportokra és nemekre bontva, valamint 2001. és a 2011. évben összehasonlításként a 15-17 éves korú gyermekek száma a településen. Továbbá a 2013-as évtől a 2016-os évig terjedő időszakban az öregedési indexe, a belföldi bevándorlás, végül a természetes szaporodás kerül bemutatásra.

**1. számú táblázat -
Lakónépesség száma az év végén**

Év	Fő	Változás
2013	6 867	n.a
2014	6 883	100%
2015	6 907	100%
2016	6 950	101%
2017	n.a	0%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Forrás: TeIR

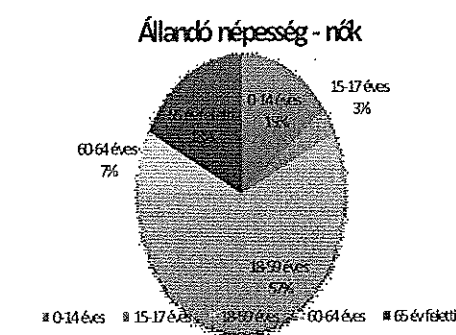
A lakónépesség az adott területen lakóhellyel rendelkező, de máshol tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

A fenti táblázatból és diagramokból megállapítható, hogy Polgárdi állandó lakónépesség száma a 2007. és 2008.-as évben kis mértékben csökkent, azonban a 2009.-es évben 2%-os növekedést mutat. A következő évben alacsony csökkenés figyelhető meg 2011.-es évig, a 2012.-ben 2%-os csökkenés figyelhető meg. Ezután a 2013-as évben 6.867 fő volt a lakónépesség, mely 2016. évre 6.950 főre emelkedett, ez körülbelül 1%-os emelkedést jelent, amely csekély mértékű. A lakosság száma 2013-as évet követően kismértékű, folyamatos, egyenletes ütemű növekedést mutat.

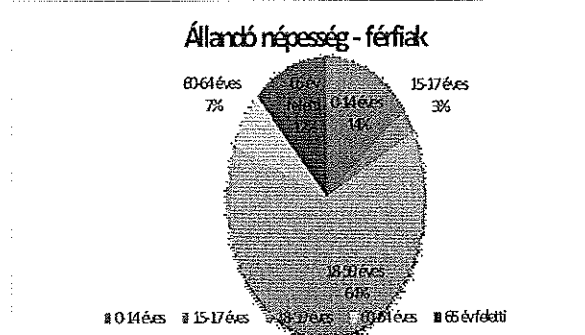
2.1. számú táblázat - Állandó népesség (a 2016-os év adatai)

Korcsopott	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsopottú nők és férfiak aránya (%)	
	Nők	Férfiak	Összesen	Nők	Férfiak
Állandó népesség száma	3 515	3 435	6 950	50,58%	49,42%
0-2 évesek	207	3		%	
0-14 éves	516	497	1 013	7,42%	7,15%
15-17 éves	111	99	210	1,60%	1,42%
18-59 éves	2 024	2 185	4 209	29,12%	31,44%
60-64 éves	242	230	472	3,48%	3,31%
65 év feletti	622	424	1 046	8,95%	6,10%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Forrás: TeIR, KSH-STAR

Forrás: TeIR, KSH-STAR

Az állandó lakónépesség száma a bejelentett állandó népességet jelenti. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó

népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk).

A fenti táblázatban és a kördiagramokban 2016-os évre vonatkozóan az állandó népesség nemenkénti és korcsoportonkénti megoszlása található.

A fentiekből az alábbi következtetés vonható le. A településen az országos átlaghoz hasonlóan alakul az állandó népességen belül a nők és a férfiak aránya. A 2016-os évben Polgárdiban a nők száma 50.58%-a volt, a férfiak száma 49,42% volt, ez alapján a nők száma néhány százalékkal magasabb, mely az összes korcsoportban megfigyelhető. Kivéve a 18-59 éves korcsoportban 2%-kal magasabb a férfiak aránya. Ez alapján a férfiak várható élettartama sokkal alacsonyabb a nőknél. Ezen tendencia javítása érdekében figyelmet kell fordítani a népesség minél nagyobb számú bevonásával a férfi lakosságot érintő egészségügyi szűrővizsgálatok tájékoztatására, szervezésére. A lakosság 60%-a az aktív – 18 és 59 év közötti – korosztály, ezért fontos a városban a munkalehetőségek bővítése (ipari parkok kiépítése) és a munkához jutáshoz való segítség megadása, valamint a lakhatáshoz kapcsolódó szolgáltatások minél nagyobb számú elérhetősége.

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma	n.a	n.a	0
16 éves gyermekek száma	70	89	19
17 éves gyermekek száma	79	85	6
Összesen	149	174	25

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

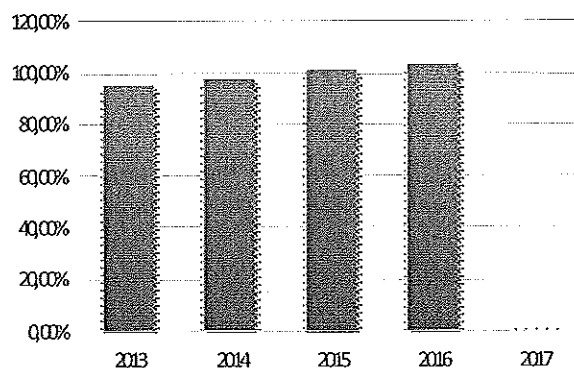
Ezen táblázatból a településen élő 16- 17 éves gyermekek számának változása látható a 2001 és a 2011-es években, melyből megállapítható, hogy a 2011-es évben a 16 éves gyermekek száma 22%-kal nőtt tíz év alatt, azonban a 17 éves korú gyermekek száma alacsony mértékben növekedett körülbelül 10%-kal.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2013	964	1 012	95,26%
2014	988	1 018	97,05%
2015	1 017	1 007	100,99%
2016	1 046	1 013	103,26%
2017	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Öregedési index (%)

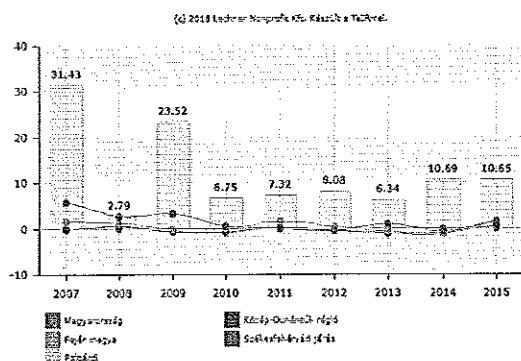
Forrás: TeIR

Az öregségi index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 év feletti fő jut. A 3. számú táblázatból, valamint a diagramból megállapítható, hogy a 2013.-as és a 2014.-es évben a népességszerkezet fiatalos, mivel a 0-14 éves korú állandó lakosok száma csekély mértékben magasabb volt a 65 év feletti állandó lakosok számához képest. Azonban a 2015. és 2016.-os évben alacsony mértékben növekedést mutat a népességszerkezetben, így túlsúlyban vannak a 65 év feletti, ezért az elmúlt években Polgárdira inkább az előregedő település jelző mondható el.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

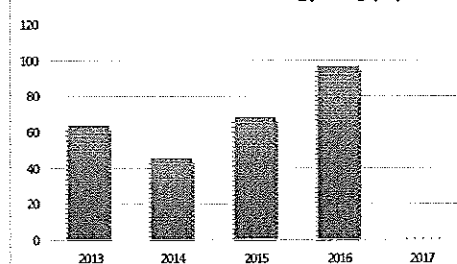
Év	Állandó jellegű odavándorlás	Elvándorlás	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma
2013	166	103	63	9,2
2014	167	122	45	6,54
2015	215	147	68	9,85
2016	322	226	96	13,81
2017	n.a	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Belföldi vándorlások - egyenleg (fő)

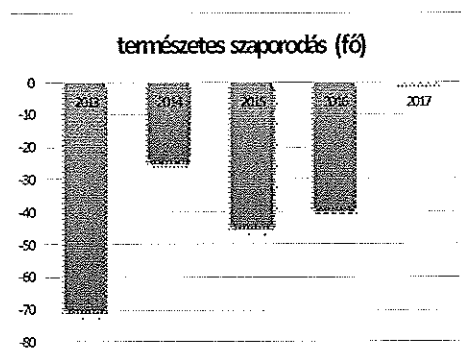

Forrás: TeIR, KSH TSTAR

Ezen táblázat és diagramok a belföldi bevándorlásokat mutatja be, mely adat a település vonz erejét mutatja be. Az egyenleg folyamatosan növekvő pozitív képet mutat, amelyből megállapítható, hogy az elmúlt években folyamatosan növekszik a település iránti érdeklődés. Ez a pozitív érdeklődés köszönhető, a régi laktanya területén – Május 1. lakótelep - teljesen kiépült lakótelepi ingatlanok felújítása, valamint a megyei jogú város közelsége a munkahelyek tekintetében. A megyei, az országos és a Közép-Dunántúli régió, valamint a Székesfehérvári járási adatokhoz képest magas a bevándorlás a városba.

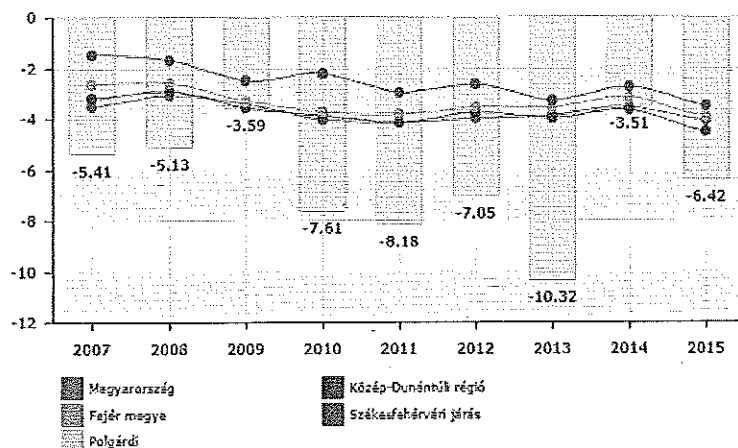
5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élve születések száma	Halálozások száma	Természetes szaporodás (fő)
2013	53	123	-70
2014	70	94	-24
2015	72	116	-44
2016	69	108	-39
2017	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Természetes szaporodás, fogyás (ezrelék)
(c) 2018 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A fenti táblázat és diagramokból Polgárdin az állandó népesség természetes fogyása a 2014-es évben hasonló adatokat mutatott, azonban a többi években meghaladta az országos átlagokat. A 2013-as

évben volt az élve születések száma a legalacsonyabb, valamint a halálozások száma a legmagasabb, így ezen év volt a természetes szaporodás szempontjából a legkedvezőtlenebb. Mint az előbbieken is bemutatottak szerint a település az elmúlt években előregedő képet mutat.

3. Értékeink, küldetésünk

A helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése alapján Polgárdi Város Önkormányzata különös figyelmet szentel a célcsoportok, a hátrányos helyzetű csoportok, így a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősek és fogyatékkal élők helyzetére.

Az Önkormányzat e Program keretében - a lehetőségek szerint - megtesz mindent annak érdekében, hogy az érintett célcsoportok olyan lehetőségekhez jussanak, amelyekkel javíthatják életkörülményeiket.

4. Célok

4.1 A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Polgárdi Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerület).

A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

4.2 A HEP helyzetelemző részének célja

Polgárdi Város Önkormányzatának elsődleges célja számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célja a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célja meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

Meg kell határozni a hátrányos helyzetű csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében. A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

4.3 A HEP IT célja

Polgárdi Város Önkormányzata célja a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célja meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozza meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani

- az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,
- az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

5. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

5.1. Jogszabályi háttér bemutatása

5.1.1. A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet
alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mőtv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőtlenség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integrációs Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

5.1.2. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

- A szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló 20/2017. (X.31.) önkormányzati rendelete,
- A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról és a szociális intézményekben alkalmazandó térítési díjakról szóló 13/2016. (XI.30.) önkormányzati rendelete,
- A gyermekvédelmi ellátásokról szóló 6/2015. (III.31.) önkormányzati rendelete,
- A lakások és helyiségek bérletéről és elidegenítéséről szóló 10/2003. (X. 1.) Önk. sz. rendelete.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- ❖ Szociális Szolgáltatástervezési koncepció
- ❖ Településszerkezeti terv
- ❖ Településfejlesztési koncepció
- ❖ Sportfejlesztési koncepció
- ❖ Óvodafejlesztési koncepció
- ❖ Gazdasági Program

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Székesfehérvári kistérség

„A székesfehérvári kistérség északon a Bakony és a Vértes nyúlványain, délen a Mezőföldön, középen pedig a Sárréten terül el. Területe és népessége alapján nemcsak a megyének, hanem a közép-dunántúli régiónak is a legnagyobb kistérsége. A megyeszékhely Székesfehérvár fontos vasúti és közlekedési csomópont, a megye szinte valamennyi jelentős főútvonala és vasútvonala itt található. Földrajzi adottságai, megközelíthetősége, kiépített infrastruktúrája stb. alapján az ország egyik legdinamikusabban fejlődő ipari központjává vált, amelynek gazdasági és egyéb hatása a megyehatárokon is túlmutat. A megyei illetékességű államigazgatási szervek székhelye – egy kivétellel – Székesfehérváron van, mely így egyben a megyei közigazgatás centrumának is tekinthető.

A kistérség 31 településből áll, ami a megye településeinek közel harmada. A magas településszám miatt talán itt a legnehezebb a kistérség lehatárolása, amit az is jelez, hogy a KSH is használ egy szűkebb, 16+1 településből álló besorolást (nagyvárosi településeggyüttes). De eltér a KSH besorolástól az önkormányzati társulás, továbbá a vidékfejlesztési program keretében létrejött társulás is. A 31 település 1181 km² -nyi összterülete a megye területének több mint negyede (27 %), 163 ezer főnyi népessége pedig a megye lakóinak 38 %-a. 138 fő/km² népsűrűsége a megyei átlagot jóval meghaladja (az országosat is), de a megyében némileg elmarad Dunaújvárosi térség mögött. A megyeszékhely Székesfehérvár nemcsak a megye, hanem az országban is a legnagyobb városok közé sorolható, a közép-dunántúli régió egyetlen 100 ezer fő feletti települése. 105 ezer lakosa a megye

lakóinak negyedét, a kistérség népességének viszont 64 %-át teszi ki. A térség másik városa – a 6000 főt valamivel meghaladó – Polgárdi társközpont funkciókat tölt be a térségben. A népességnagyságot tekintve további 8 település a 2000-5000 fős kategóriába, a települések fele pedig az 1000-2000 fős kategóriába esik. Összesen 7 település népessége 1000 fő alatti, ezen belül 3 település Bakonykúti, Moha és Söréd 500 fő alatti kistelepülés (Bakonykúti egyúttal a megye legkisebb települése).

A Székesfehérvári kistérség a Közép-Dunántúli Régió legnagyobb kistérsége mind területe, mind pedig népességszáma (163 ezer fő) alapján. A kistérség központja a megyeszékhely Székesfehérvár – ide koncentrálódik a térség lakóinak mintegy kétharmada, a megye népességének negyede. Az 1997-ben városi rangot nyert és ezzel automatikusan társközponttá vált Polgárdi lakosainak száma hatezer. A térsége a megyeszékhely dinamikus gazdasági fejlődése ellenére is népességcsökkenés jellemzi – ezzel a megyében egyedülálló –, 1990 óta 0,4%-kal csökkent lakóinak száma. Ezen belül Székesfehérvárt közel 4 %-os népességcsökkenés jellemezte, míg Polgárdi 6 %-kal növelni tudta lakosainak számát. A népességfogyást elsősorban a természetes csökkenésből adódik, amit nem tudott ellensúlyozni a mérsékelt bevándorlás. Az 1999-es adatok szerint az élveszületések 1000 lakosra jutó arányát (8,9) tekintve a megyei rangsorban az utolsó kistérség, igaz, a halálozási arányt (11,6) tekintve is alatta marad a többi kistérségnek. A vándorlási különbözet éves átlaga 1000 lakosra számítva 1990-99 között 1,2, míg az 1999-es érték ennek háromszorosa (3,9). A vándorlás elsősorban a Székesfehérvár környéki településekre irányul, ahogy az általában is jellemző. Közrejátszanak ebben a város magas ingatlanárai, az életmód megváltozása stb. amelyek eredményeként a munkaerő-növekedés a vonzáskörzetben realizálódott.

A népesség korösszetétele a régió és a megye átlagánál jóval fiatalosabb, a 60 éves és idősebb népesség aránya 17,2 %, a megyében (a Móri térséggel együtt) a legalacsonyabb.

A szociális és egészségügyi ellátást jellemző mutatók a térség egészére a megyei átlaghoz hasonló képet mutatnak, de a települések között jelentős különbségek tapasztalhatók. A települések közül természetesen minden tekintetben kiemelhető Székesfehérvár. Ugyanakkor a települések majdnem harmadában nincs házi- és gyermekorvos, így együttesen az egy orvosra jutó lakosok átlagos száma 1999-ben 1629, ami meghaladja a megyei átlagot, de alatta marad a székesfehérvárinak.

Szakrendelést 9 településen vehetnek igénybe a betegek; az egy szakrendelésre jutó esetek száma 2 körül ingadozik, a legalacsonyabb Polgárdiban, a legmagasabb Pátkán. Kórházi fekvőbeteg ellátás a térség központjában van, a Fejér Megyei Szent György Kórház ellátási területe túllép a kistérség határán.

A térségben összesen 51 általános iskola és 25 középiskola működött 1999-ben. A körzetközpont Székesfehérvár hagyományos iskolaváros, ahol nemcsak a helyi, de a környék diákjai számára is lehetőség van továbbtanulásra, egészen a felsőfokú végzettség megszerzéséig. A városban két

műszaki, illetve egy nyelvi és gazdasági képzést nyújtó főiskolán folyik felsőfokú oktatás, de ezek mellett további kihelyezett tagozatok is működnek.”³

A település a Polgárdi Térségi Szociális és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás székhelyeként látta el, és 2018. június 30. napjáig látja el a családsegítést (öt település vonatkozásában: Kisláng, Lepsény, Mátyásdomb, Mezőszentgyörgy, Szabadhidvég) és a házi segítségnyújtást, valamint a szociális étkeztetés, továbbá a idősek nappali ellátását (két település vonatkozásában: Kisláng, Lepsény).

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása
--

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítéséhez szükséges adatok az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR) adatbázisából, valamint helyi adatgyűjtés kapcsán kerültek kimutatásra.

³ Forrás: http://www.sarviz.hu/turisztika/doku/fejer_megyei_kisterseg_strat_program.pdf

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza.

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a

mélyszegegyesség két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fed teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegegyességben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegegyességtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

E terület vonatkozásában a következőkben tekintsük át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.) A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.
- a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.) A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv. A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében

közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

A magyarországi nemzetiségek társadalomban betöltött helyzetét az Alaptörvény XXIX. cikkének (1) bekezdése rögzíti, mely kimondja, hogy Magyarországon élő nemzetiségek államalkotó tényezők. Minden, valamely nemzetiséghez tartozó magyar állampolgárnak joga van önazonossága szabad vállalásához és megőrzéséhez. A Magyarországon élő nemzetiségeknek joguk van az anyanyelvhasználathoz, a saját nyelven való egyéni és közösségi nyelvhasználathoz, saját kultúrájuk ápolásához és az anyanyelvű oktatáshoz.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától.” „A romák esetében jellemző az, hogy még a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon belül is legkedvezőtlenebb helyzetben lévőkhez tartoznak.”⁴

Polgárdi városában Roma Nemzetiségi Önkormányzat is működik, amely az állampolgárok helyzetének, valamint a szükségletek kielégítésében, jogos érdekeinek érvényesítésében segítséget nyújt.

A fenti törvények részletes áttekintése ad támpontokat a következőkben megadott szempontok szerinti helyzetelemzéshez.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: FIt.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak

⁴ Forrás: <http://romagov.kormany.hu/download/8/e3/20000/Strat%C3%A9gia.pdf>

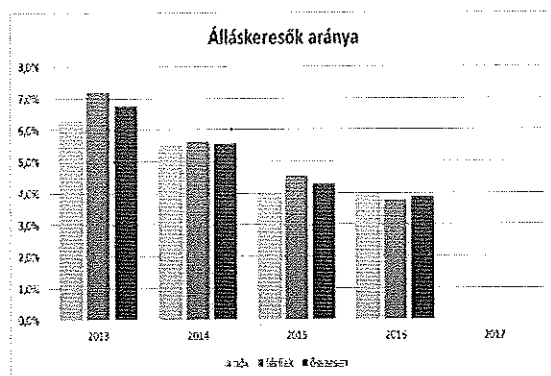
bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Nő	Férfi	Összesen	Nő		Férfi		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	2 359	2 532	4 891	149	6,3%	182	7,2%	331	6,8%
2014	2 357	2 520	4 877	130	5,5%	142	5,6%	272	5,6%
2015	2 358	2 525	4 883	95	4,0%	115	4,6%	210	4,3%
2016	2 377	2 514	4 891	95	4,0%	95	3,8%	190	3,9%
2017	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a

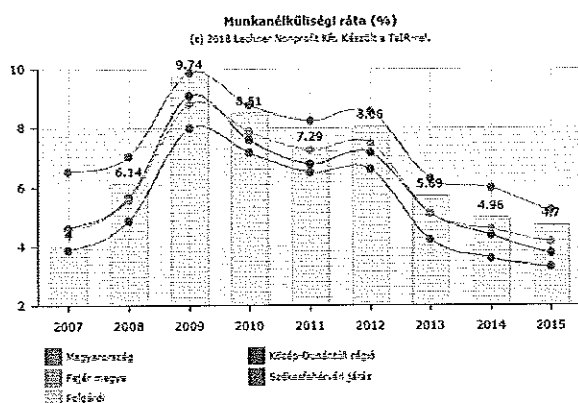
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázat és ezen diagramból megállapítható, hogy a vizsgálat időszakban a munkanélküliek átlagos létszáma évről-évre fokozatosan csökkent, a munkanélküliségi ráta mérséklődött a településen ezen ok visszavezethető a gazdasági válság után a munkaerőpiac fellendülésére. A 2013-as évben a férfiak munkanélküliségi rátája meghaladta a női álláskeresőknél az arányát, azonban az évek előrehaladtával a férfiak aránya csökkent.

A legutóbbi 2016-os adatok alapján azon következtetés vonható le, hogy a 15-64 év közötti állandó népességből, mint a nők és férfiak vonatkozásában 95 fő nyilvántartott álláskereső volt, mely a munkaképes korosztályú népesség 4%-át teszi ki.

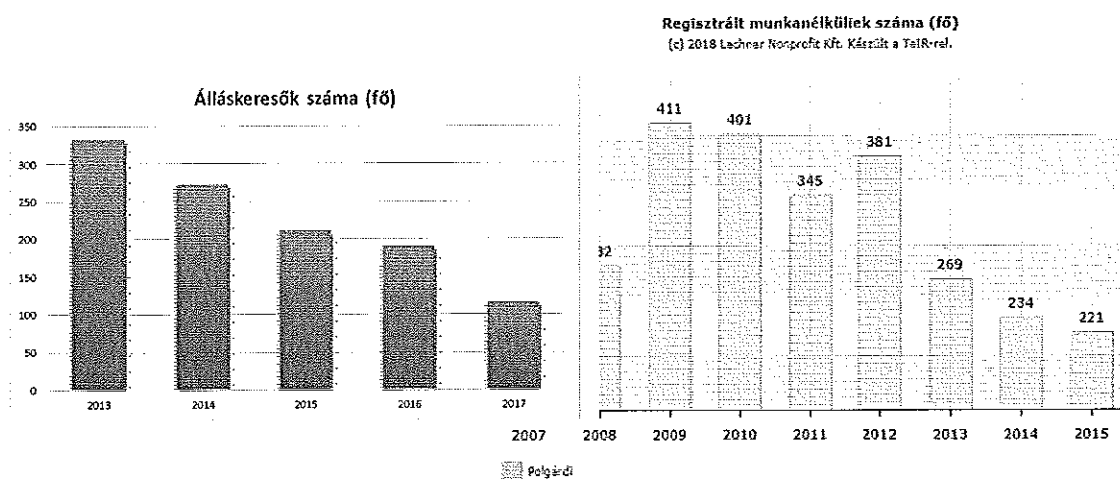
A regisztrált munkanélküliek gazdaságilag aktív népességéhez viszonyított aránya kedvezően alakult az elmúlt években. Polgárdin jelenleg az álláskereső aránya a munkaképes korú népesség az országos adatoktól csekély mértékben magasabb, a megyei és a Közép-Dunántúli régió, valamint a Székesfehérvári járási adatokhoz hasonlóan az évek előrehaladtával csökken.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

**3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma
koresoportok szerint**

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2013	2014	2015	2016	2017
		331,75	272,25	211	190,5	115,5
20 év alatti	Fő	12	9	7	6	3
	%	3,7%	3,1%	3,1%	3,3%	2,8%
20-24 év	Fő	49	31	26	24	13
	%	14,8%	11,5%	12,2%	12,3%	11,5%
25-29 év	Fő	27	27	25	23	14
	%	8,2%	10,0%	11,6%	12,1%	11,7%
30-34 év	Fő	29	18	15	13	7
	%	8,7%	6,6%	7,1%	7,0%	5,8%
35-39 év	Fő	40	30	23	17	10
	%	11,9%	10,9%	10,8%	9,1%	8,9%
40-44 év	Fő	39	31	20	23	14
	%	11,6%	11,3%	9,4%	11,9%	11,7%
45-49 év	Fő	35	31	28	23	13
	%	10,6%	11,3%	13,2%	11,9%	10,8%
50-54 év	Fő	43	35	18	16	9
	%	13,0%	12,8%	8,5%	8,4%	7,4%
55-59 év	Fő	45	40	27	23	12
	%	13,5%	14,5%	12,8%	11,9%	10,6%
59 év feletti	Fő	13	22	24	23	22
	%	3,9%	8,0%	11,4%	12,1%	18,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázatból a munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változás megmutatja, hogy a munkanélküliség a különböző korosztályra milyen hatással van.

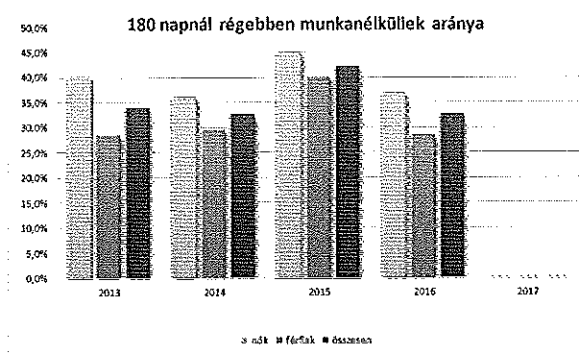
A munkanélküliség szempontjából jelentős javulás figyelhető meg, azonban a nyugdíjkorhatár emelkedése következtében kiemelkedő az 59 évesnél idősebb regisztrált munkanélküliek száma, mely 2013 óta folyamatosan emelkedik, a 2017-es évben az idáig legmagasabb arány 18,8%-a volt.

A 20-24 év közötti regisztrált munkanélküliek aránya a 2013-as évektől kezdődően kis mértékben, de csökken, jelenleg a 2017-ben 11,5% volt. Hasonló tendenciát mutat az 50-54 éves korosztály is, azonban ezen arány a 2017-es adatok alapján csak 7,4% volt.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya

Év	Nyilvántartott álláskeresők/regisztrált munkanélküliek száma			180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők/regisztrált munkanélküliek száma					
	fő			fő			%		
	Nő	Férfi	Összesen	Nő	Férfi	Összesen	Nő	Férfi	Összesen
2013	149	183	331	60	52	112	40,3%	28,5%	33,8%
2014	130	142	272	47	42	89	36,1%	29,6%	32,7%
2015	96	116	211	43	46	89	45,0%	39,8%	42,2%
2016	95	95	191	35	27	62	36,7%	28,3%	32,5%
2017	73	68	141	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázat és diagramból megfigyelhető, hogy a regisztrált munkanélküliek száma jelentős csökkent, az elmúlt néhány évben közel a felére esett vissza. A férfiak aránya az elmúlt években 28% körül mozgott, azonban a nők arányában megfigyelhető a fokozatos csökkenés, mely jó tendenciát mutat.

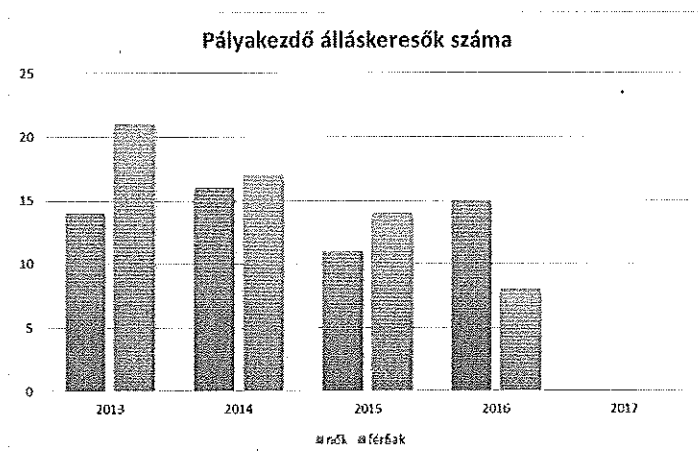
Az alábbi táblázatban a pályakezdő álláskeresők száma kerül viszonyításra a 18-29 évesekhez a településen.

A pályakezdő munkanélküliek közé azok a fiatalok sorolhatók, akik még nem töltötték be a 25. (felsőfokú végzettség esetén a 30.) életévüket. A pályakezdő munkanélküliekből automatikusan kiesnek azok, akik valamilyen egyéb ellátásban (pl.: gyermekgondozási segélyben) részesülnek.

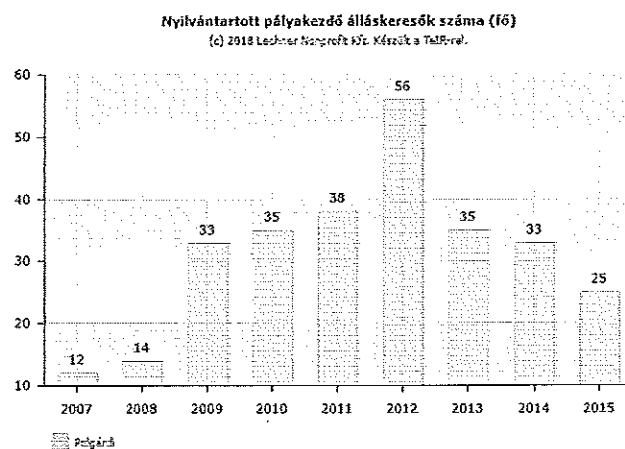
3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

Év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	Nő	Férfi	Összesen	Nő		Férfi		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	525	542	1 067	14	2,7%	21	3,9%	35	3,3%
2014	510	564	1 074	16	3,1%	17	3,0%	33	3,1%
2015	542	542	1 084	11	2,0%	14	2,6%	25	2,3%
2016	517	590	1 107	15	2,9%	8	1,4%	23	2,1%
2017	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.4. számú táblázatból és diagrammokból megállapítható, hogy a pályakezdő álláskeresők száma az elmúlt években nem sokat változott, azonban a férfiak száma az évek előrehaladtával csökkent, a 2016-os évben a férfiak aránya már csak 1.4% volt. A nők aránya az elmúlt években nem sokat változott. A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma a 2012.-es évben volt a legmagasabb.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

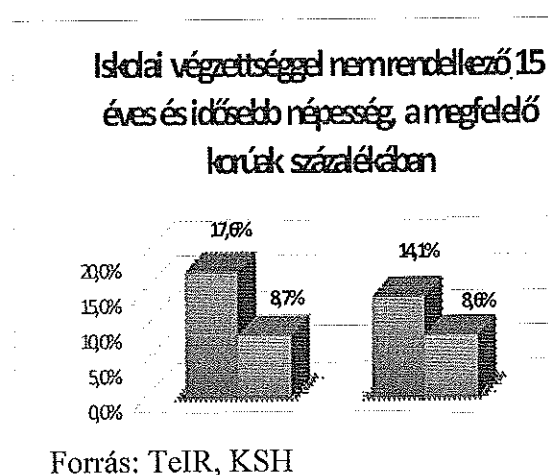
A foglalkoztatottság szintje függ az egyének iskolai végzettségétől. A nemzetközi összehasonlításban alacsony hazai foglalkoztatási arányt jelentős mértékben az alacsony iskolai végzettségűek

foglalkoztatási elmaradása magyarázza. Emellett a magyar oktatási rendszer negatívumaként jelentkezik a túlképzés, elsősorban a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya nőtt meg az utóbbi években oly mértékben, amelyet a munkaerő-piaci szükségletek nem indokolnak. A szakmunkás képzés egyre inkább a háttérbe szorul, a munkaerő-piac igényeinek megfelelő, szakképzettséggel rendelkező munkaerő egyre kevesebb. A szakiskolai képzésben szakképzettséget szerzett fiatalok, az oktatási rendszerből való kilépéskor rosszabb eséllyel vesznek részt a munkaerő-piacon, mint az érettségit adó iskolatípusban végzett fiatalok. A szakképző intézmények jellemzően az általános iskolát gyengébb eredménnyel végzett fiatalok választják, akiknek az szülők – anyagi iskolázottságbeli hiányosságok miatt – a tanuláshoz segítséget nem tudnak nyújtani. Továbbá a munkaerő-piacra is hatással van a tankötelezettségi korhatár lecsökkentése. Az alacsony képességű, és szegény családban élő gyermekek még inkább nem fejezik be az iskolai tanulmányaikat, mivel szükséges, hogy munkát vállaljon.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Nő	Férfi	Nő	Férfi
	%	%	%	%
2001	82,4%	85,9%	17,6%	14,1%
2011	91,3%	91,4%	8,7%	8,6%

Forrás: TeIR, KSH

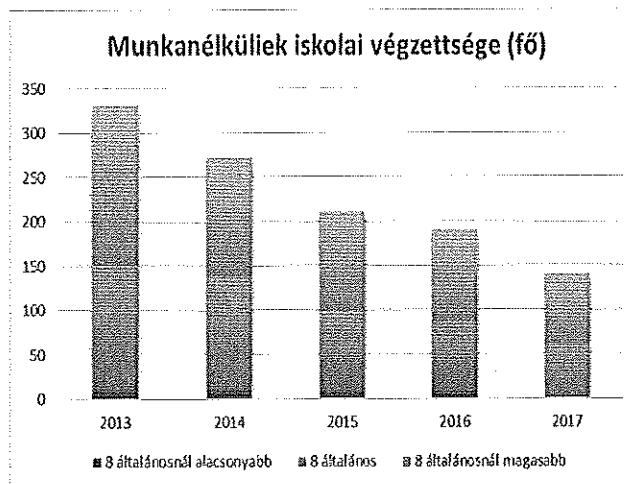
A településen a 8. évfolyamot elvégzett 15 éves és annál idősebb népesség a 2001.-es évhez képest majdnem 10%-kal növekedett, mint a nők és mint a férfiak tekintetében.

Az iskolai végzettséggel rendelkező 15 éves és annál idősebb népesség aránya a 2001.-es adatokhoz viszonyítva körülbelül 10 %-ot csökkent a férfiak és a nők arányában is. Ez azt bizonyítja, hogy egyre több személy rendelkezik az évek múlásával legalább általános iskolai végzettséggel.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		Általános iskolai végzettség		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	331	13	3,8%	139	41,9%	180	54,3%
2014	272	13	4,7%	126	46,3%	134	49,0%
2015	211	8	3,8%	91	42,9%	113	53,3%
2016	191	8	4,3%	79	41,3%	104	54,3%
2017	141	3	2,3%	59	41,8%	79	55,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, KSH

osztályos általános iskola felzárkóztató képzéseknek. Az általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma is nagymértékben lecsökkent a városban, azonban még mindig a regisztrált munkanélküliek arányában nem történt változás folyamatosan 41%-a a regisztrált munkanélkülieknek. A 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők száma évről évre csökken, ennek oka a folyamatosan induló képzések és szakképzésekben történő részvétel.

A 3.2.7. számú táblázat – általános iskolai felsőoktatásban tanulók létszáma és a 8. évfolyamot eredményesen végeztek, valamint a 3.2.8. számú táblázat – Felsőoktatásban résztvevők száma közép fokú iskolában- vonatkozásában az adatbázisban nem található adat, ezért az EMMI rendeletben az erre vonatkozó kérdés nem releváns.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás célja a tartósan munkanélküli, szociális segélyben részesülő személyek segítése, mint anyagi téren, mint a munkaerő-piacra történő visszakerülésének segítése. Polgárdi Város Önkormányzata nem rendelkezik olyan nyilvántartással, hogy mely személyek vallják magukat romáknak/cigányoknak.

Év	Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programban résztvevők havi átlagos létszáma (fő)
2013	41
2014	62
2015	35,6
2016	43
2017	30

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Közlekedés

„Polgárdi két vasútvonalon három állomással és egy megállóhellyel rendelkezik. A településtől valamivel délre fut a Budapest–Székesfehérvár–Nagykanizsa-vasútvonal, amelyen Kiscsérpuszta állomás és Polgárdi-Tekerespuszta megállóhely működik. A két helyen Budapestről, Székesfehérvárról, Siófokról, Keszthelyről és Nagykanizsáról érkező személy- és gyorsvonatok állnak meg. A Székesfehérvár–Tapolca vasútvonal a településhez közelebb, északra fut két

állomással (Polgárdi, Polgárdi ipartelepek). Budapest, Székesfehérvár, Balatonfüred és Tapolca érhető el ezen a vonalon személy- és gyorsvonatokkal.

A város autós közlekedése intenzív. Egy észak-déli kanyarral északkelet – délnyugat irányban halad át a településen a 7-es elsőrendű főút, amely Budapesttel, Székesfehérvárral és a Balatonnal köti össze a települést. A várostól délre fut az M7-es autópálya. Kisebb mellékút köti össze Kislánggal, Fülével, valamint Jenőn át Nádasdladánnyal. Autóbuszok elsősorban Székesfehérvárral kötik össze, de Kisláng, Enying, Füle és Balatonfűzfő is jól elérhető. Távolsági járatok Budapest, Siófok és Tamási felől közlekednek erre.”

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az önkormányzati segély kialakításával összefüggő törvénymódosítások alapján 2014. január elsejétől az önkormányzat a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetekbe került, valamint időszakosan létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére önkormányzati segélyt nyújt, mely segélyezési forma a korábbi átmeneti segély, temetési segély és a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás segélyformák összevonásával jött létre.

Az önkormányzat az egyéb szociális ellátások megállapítására a helyi rendeletben szabályozottak szerint – a jelenleg hatályos a szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló 20/2017. (XI.31.) önkormányzati rendeletben – került rögzítésre az ellátások megállapításának, kifizetésének, folyósításának, és jogosultsági feltételeinek részletes szabályai. Polgárdi Város Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 12/2016. (XI.30.) önkormányzati rendelete 2017. január 1-én lépett hatályba, azonban az elmúlt időszak tapasztalatai, a felmerülő igények és problémák a szabályozás felülvizsgálatát tették szükségessé, amelynek eredményeként új rendelet készült. Ebben új támogatási formák kerültek bevezetésre, emellett a jogosultsági kör kibővítése, a jövedelemhatárok kiszélesítése és a támogatások összegének növelése jellemzi. A szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló 20/2017. (X.31.) önkormányzati rendelet 2017. november 1-jén lépett hatályba.

2017. január 01. napjától 2017. október 31. napjáig Polgárdi Város Önkormányzatánál az alábbi támogatások voltak megállapíthatók:

- Települési támogatás:
 - lakhatási támogatás,
- Rendkívüli települési támogatás:
 - temetési támogatás,

- ápolási támogatás,
- gyógyszer-támogatás.
- krízistámogatás,
- eseti támogatás,
- tüzelő támogatás,
- újszülöttek egyszeri támogatása.

2017. november 1-től az alábbi támogatási formákkal bővült a rendkívüli települési támogatások köre:

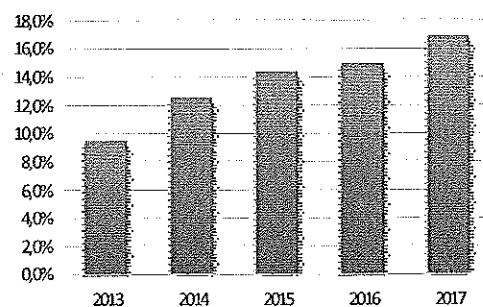
- munkába állást segítő közlekedési támogatás,
- tanévkezdési támogatás.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) -	Álláskeresési segélyben részesülők %
2013	4 891	13	0,3%
2014	4 877	16	0,3%
2015	4 883	13	0,3%
2016	4 891	12	0,3%
2017	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskeresési járadékra jogosultak aránya (%)

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresési segély azoknak a nyugdíjhoz közel álló álláskeresőknek nyújt segítséget az életvitelükhöz, akik tartósan nem tudnak munkaviszonyt létesíteni. Álláskeresési segélyre az jogosult, aki álláskeresőnek minősül, munkát akar vállalni, de önálló álláskeresése nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani,

- a kérelem benyújtásának időpontjában a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt éve hiányzik (megállapításhoz szükséges életkor), és
- legalább 45 napon át álláskeresési járadékban részesült, vagy a folyósítási időtartam kimerítését megelőzően az álláskeresési járadék folyósítása kereső tevékenység miatt megszűnt és az álláskereső álláskeresési járadékra ismételten nem szerez jogosultságot és az álláskeresési járadék folyósításának időtartamát kimerítette, és
- az álláskeresési járadék folyósításának kimerítését, vagy az előzőekben részletezett megszűnést követően három éven belül betölti a megállapításhoz szükséges életkort, és

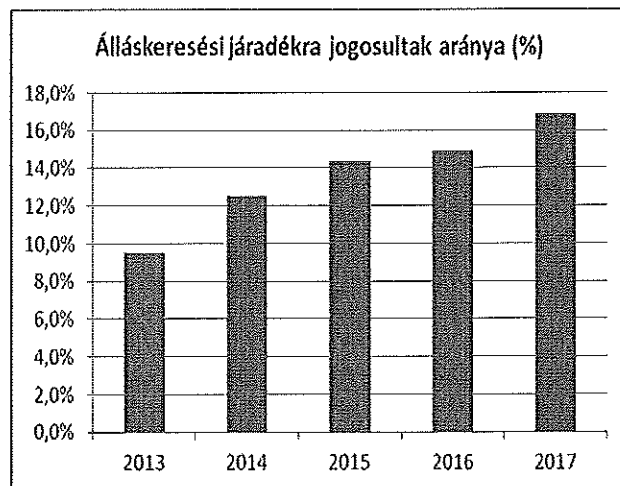
- rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel, és
- korhatár előtt ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesül.

A nyugdíj előtti ellátás összege a minimálbér 40%-a. A fenti táblázatból és a diagramból megállapítható, hogy a település népességének számához képest az álláskeresői ellátásban részesülők aránya nagyon alacsony, az elmúlt években 0,3%.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma	Álláskeresői járadékra jogosultak	
		Fő	%
2013	331,25	31,50	9,5%
2014	263,00	33,00	12,5%
2015	211,00	30,25	14,3%
2016	181,00	27,00	14,9%
2017	141,00	23,75	16,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskeresői járadékra jogosult az az álláskereső, aki az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik, és munkát akar vállalni, de önálló álláskeresője nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

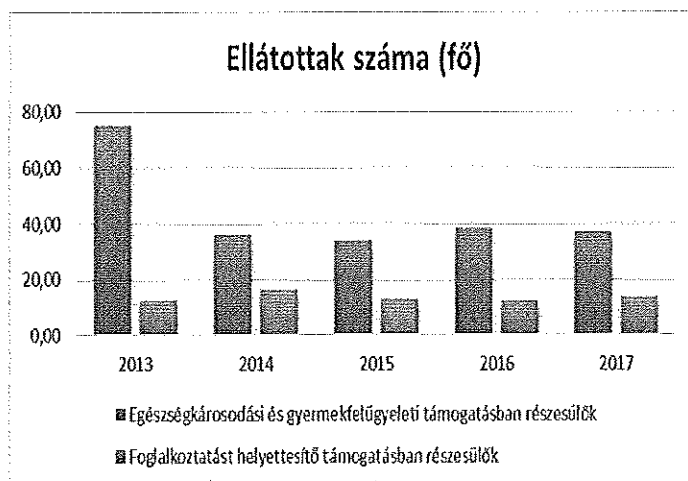
Az álláskereső a munkaviszonyba töltött időtartam, az egyéni, illetőleg társas vállalkozó a vállalkozói tevékenysége alatti járulékfizetési kötelezettségével szerezhethet jogosultságot az álláskeresői járadékra. Amennyiben az ügyfél valamennyi jogosultsági feltételnek megfelel, úgy álláskeresői ellátást - álláskeresői járadékot vagy nyugdíj előtti álláskeresői segélyt - állapítanak meg a részére.

A fenti táblázatból és diagramból megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők szám 2013-tól több mint a felére csökkent, azonban az álláskeresői járadékra jogosultak száma a nyilvántartott álláskeresők számához viszonyítva nem olyan mértékben csökkent, a 2017-es évben az álláskeresői járadékra jogosultak aránya 16,8% volt.

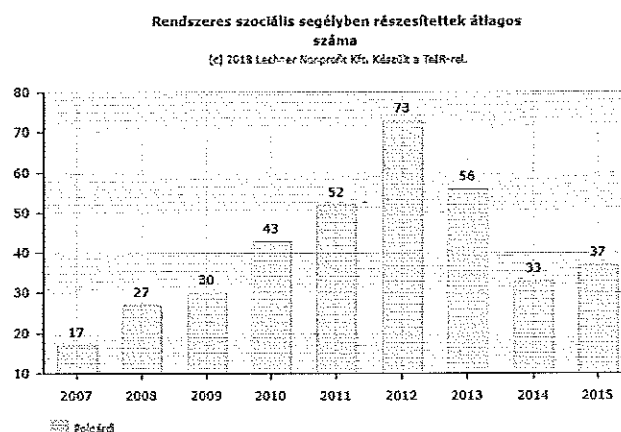
3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2016. márc. 1-től (2015. február 28.-ig rendszeres szociális segélyben részesülők)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői segély)	
	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2013	75,25	1,54%	12,50	3,77%
2014	36,25	0,74%	16,25	6,18%
2015	34,00	0,70%	13,00	6,16%
2016	38,50	0,79%	12,25	6,77%
2017	37,15	n.a	14,00	9,93%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. március 1-től jelentősen átalakul, a járási hivatalok hatáskörébe kerül az aktív korúak ellátása, így az állam által nyújtandó ellátásokat 2015. március 1-jétől a járási hivatalok állapítják meg. Az e körbe tartozó ellátások a következők: aktív korúak ellátása (foglalkoztatást helyettesítő támogatás, illetve az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás); időskorúak járadéka; ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt ápolási díj); közgyógyellátás (alanyi és normatív alapú); egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

A felsorolt, állami felelősségi körben nyújtott és teljes egészében központi költségvetési forrásból kifizetett szociális ellátásokon túl más ellátások nyújtásáról, jogosultsági feltételeiről az önkormányzatok döntenek az ún. települési támogatás keretében.

Jelentős változás, hogy 2015. március 1. napjától az aktív korúak ellátását is a járási hivatalok állapítják meg a települési jegyzők helyett.

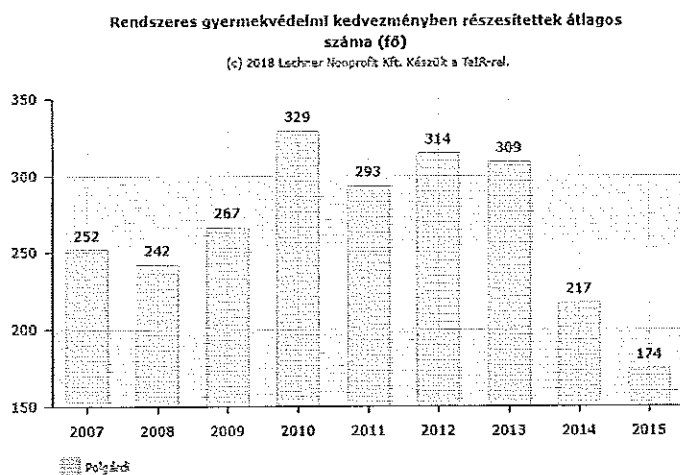
Az aktív korúak ellátása során megállapítható ellátástípus jelenleg a foglalkoztatást helyettesítő támogatás és a rendszeres szociális segély. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultság feltétel-rendszerében nem történik változás. A támogatás havi összege az előző évekhez hasonlóan 22.800,- Ft. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személyek továbbra is a járási hivatal munkaügyi kirendeltségével kötelesek együttműködni, a felajánlott munkalehetőséget elfogadni.

A rendszeres szociális segély 2015. március 1-jétől ebben a formában már nem lesz része a szociális ellátórendszernek. A rendszeres szociális segély helyett egy új ellátási forma, az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás került bevezetésre.

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra 2015. március 1. napjától az alábbi két jogcím alapján válhat jogosulttá az aktív korú személy:

- aki a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján egészségkárosodott személynek minősül, vagyis az az aktív korú személy, aki munkaképességét legalább 67 %-ban elvesztette, aki legalább 50 %-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50 %-os mértéket, vagy aki vakok személyi járadékában részesül, vagy aki fogyatékosági támogatásban részesül, vagy
- aki 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel – feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban – és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben, illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani, valamint a kérelmező családjában az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem az öregségi nyugdíjminimum 90 %-át (25.650,- Ft) nem haladja meg és a családnak vagyona nincs. A kérelmező által lakott lakás nem minősül vagyonnak.

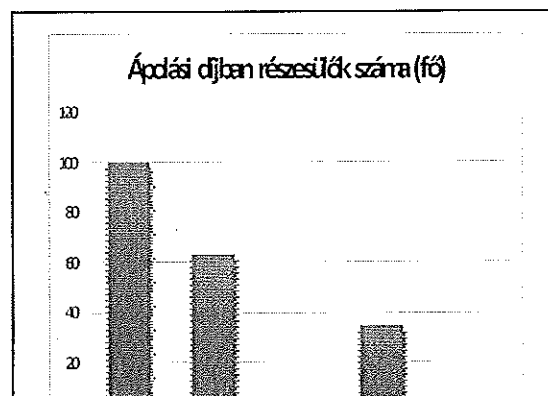
A fentiek figyelembevételével megállapítható, hogy a rendszeres szociális segélyben részesülők száma az elmúlt években folyamatosan csökkent, mely visszavezethető a hatáskör átruházásra, valamint a munkaerő-piac fellendüléséhez is. A 2012. és 2013.-as évben volt a legmagasabb az ellátásban részesülők száma.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítette száma a 2010.-es évben volt a legmagasabb – 329 fő-, a gazdasági válság utáni években folyamatosan csökkent az ellátottak száma, a 2015-ös évben már a felére esett vissza a részesítettek száma.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma	Összesen
2013	59	41	100
2014	39	24	63
2015	n.a	16	n.a
2016	22	12	34
2017	n.a	11	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázatban és a diagramban látható, hogy az elmúlt években csökkent az ápolási támogatásban részesítettek száma. Jelenleg az önkormányzattól 11 fő részesül folyamatosan évek óta települési támogatásban, azon belül ápolási támogatásban, akik a tartósan beteg 18. év feletti közeli hozzátartozóját ápolja napi négy órában.

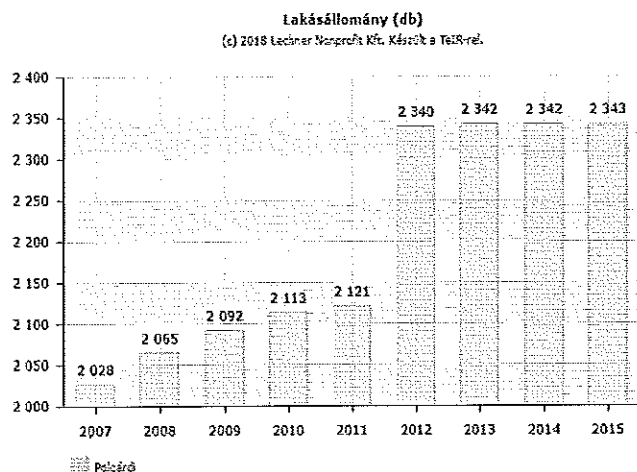
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakás-állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakás-állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2013	2 342	n.a	7	n.a	0	n.a	n.a	n.a
2014	2 342	n.a	7	n.a	0	n.a	n.a	n.a
2015	2 343	n.a	7	n.a	0	n.a	n.a	n.a

2016	2 346	n.a	7	n.a	0	n.a	n.a	n.a
2017	n.a	n.a	7	n.a	0	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A településen a lakásállomány a 2011.-es évben 2121 lakás volt, a 2012.-es évben közel 200 lakással bővült Polgárdi, mely a Polgárdi, Május 1. lakótelep kiépítésével is összefüggésbe hozható. A lakásállomány túlnyomó része magántulajdonban van. Polgárdi Város Önkormányzata az elmúlt évekhez képest a bérlakások tekintetében nem változott, jelenleg is 7 bérlakás van. Szociális lakásállománnyal a település nem rendelkezik.

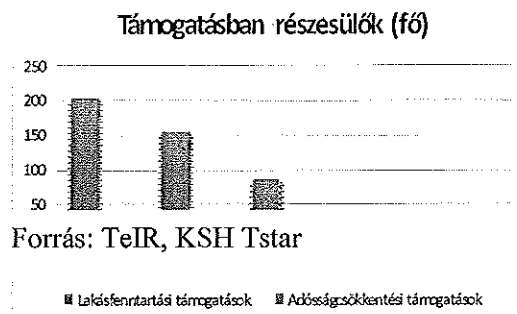
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű idősök, vagy több gyermekes családoknak problémát jelent az eladósodás. Ebben a rétegben fordulhat elő, hogy a közüzemi szolgáltatást kikapcsolják. Ennek megakadályozása érdekében nyújtott az önkormányzat adósságkezelési szolgáltatást 2015. november 30. napjáig folyósította a támogatottak számára, ezután megszüntetésre került ezen támogatási forma. Lakásfenntartási támogatást jelenleg is nyújt az önkormányzat a lakosság számára, települési támogatás, azon belül lakhatási támogatás formájában, melynek jogosultsági és megállapítási feltételei hasonlóak a régi szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi törvényben rögzítettekhez. A támogatást az ügyfél által kért szolgáltatóhoz történő utalással valósul meg, így ténylegesen – a támogatottnak nehézséget okozó – segítséget nyújt az önkormányzat.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma	Összesen adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma
2013	203	14
2014	155	17
2015	85	13
2016	n.a	n.a
2017	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Polgárdi városban nincs telep, azonban szegregációnak nevezhető a településhez tartozó Polgárdi-Ipartelepek, és Polgárdi-Kicsérpuszta, melyeknél a közműszolgáltatást az ott élők nehezebben tudják igénybe venni.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügy területén az önkormányzatnak kötelezően ellátandó feladatait az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 5. §-a szabályozza. A beteg lakóhelyén, illetve annak közelében kell biztosítani, hogy választása alapján igénybe vehető, hosszú távú, személyes kapcsolaton alapuló, nemétől, korától és betegsége természetétől függetlenül folyamatos egészségügyi ellátásban részesüljön. Polgárdiban 2006. január 1. napjától a Munkácsy M. lakótelep 13. szám alatti új épületben működő központi orvosi ügyelet látja el Polgárdi, Kisláng, Mátyásdomb, Lepsény, Mezőszentgyörgy lakosságát. Ez mintegy 12000 ember ellátását jelenti. Az ügyeleten állandó nővéri szolgálat van, aki az orvos távolléte idején a betegekről gondoskodik. Az ügyelet biztosításáról az önkormányzat, mint fenntartó gondoskodik.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2013	4	3	1

2014	4	3	1
2015	4	3	1
2016	4	3	1
2017	4	3	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

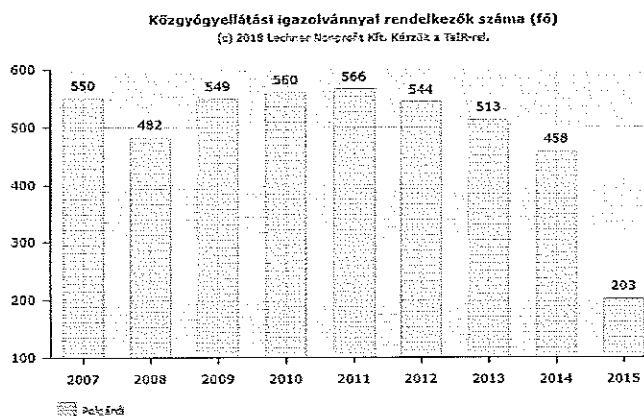
A házi orvosok/gyermekorvos a településen folyamatos és személyes ellátást nyújtanak a lakosság számára az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése és gyógyítása céljából. A város nagysága miatt három körzetre van osztva a házi orvosi ellátás és egy gyermekorvosi ellátás működik a településen.

Az Önkormányzat kötelező feladata az egészségügyi alapellátás biztosítása, fenntartja a védőnői ellátást, az iskola-egészségügyi ellátást, a központi orvosi ügyeletet és a fogászatot. Támogatja az egészségügyi ellátás színvonalát szinten tartó, illetve növelő fejlesztéseket, ezekhez pályázati lehetőségeket keres. Az általános egészségügyi helyzet javítása érdekében kezdeményezi az egészségügyi, higiéniai szempontból nem megfelelő, illetve sérülékeny településrészek felkutatását, és a helyzet javítására vonatkozó programok kidolgozását, majd megvalósítását.

**3.6.2. számú táblázat -
Közigyógyellátási igazolvánnyal
rendelkezők száma**

Év	Közigyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2013	513
2014	458
2015	203
2016	427
2017	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közigyógyellátás a szociálisan rászoruló személy részére – egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. A településen a 2015.-ös évben közel a felére csökkent az ellátottak száma, ennek oka elsősorban a hatáskör – járási hivatal -megváltozása miatt lehet. A városban a két szociális intézmény, valamint az idősek otthona miatt magas a támogatottak száma.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A prevenció és szűrőprogramokhoz való hozzáférés a vonzáskörzetben tartozó településeken oldható meg.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A város sportéletében meghatározó szerepet tölt be a Polgárdi Városi Sportegyesület, melynek két szakosztályában (labdarúgás, asztalitenisz) mintegy 200 igazolt játékos sportol rendszeresen. Polgárdi városban számos lehetőség nyílik, hogy különböző sportágakból válasszanak a lakosok, mint például asztalitenisz, kézilabda, foci. Továbbá az év folyamán különböző sportprogramok kerülnek megrendezésre (pl.: kerékpárverseny).

A sportegyesületről:

A Polgárdi Városi Sportegyesület jogelődjét 1920-ban alapították. Az egyesület színe kék-fehér. Kezdeti időkben csak a labdarúgó szakosztály működött és az 1990-es években bővült asztalitenisz, kézilabda és a közelmúltban karate szakosztályokkal. A Városi Sportegyesület célja, tevékenységi köre a rendszeres sportolás, versenyeztetés, testedzés, a sport iránti igények felkeltése és ennek jegyében a sportmozgalom fejlődésének, eredményességének elősegítése. Előbbi célok megvalósítása érdekében együttműködik sportkörökkel és sportegyesületekkel, ideértve a megyei sportági szövetségeket is.

A Városi Sportegyesület a lehetőségei szerint biztosítja a település lakosai részére a változatos tömegsportolási feltételeket is. Elősegíti az oktatási intézmények tanulóinak testnevelési és sporttevékenységét. Segíti és figyelemmel kíséri a sportszakemberek képzését, továbbképzését. Sportlétesítményeket működtet, fejleszt és gondoskodik az üzemeltetésükről.

A Városi Sportegyesület tagja lehet minden magyar állampolgár, aki vállalja, hogy tevékenyen részt vesz annak munkájában, nem magyar állampolgár is tagja lehet, ha nincs eltöltve a közügyek gyakorlásától. Edzéseken használhatja a sportlétesítményeket, sportszereket, sportfelszereléseket és igényelheti a VSE szakembereinek segítségét, továbbá részesülhet a VSE által nyújtott kedvezményekben.

A Polgárdi Városi Sportegyesület jelenleg 209 fő igazolt játékossal rendelkezik, így a legnagyobb létszámú fiatalokat foglalkoztató szervezet településünkön.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést a Gondozási Központ, valamint a Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat biztosítja.

Szociális szolgáltatások fajtái:

- a szociális étkeztetés,
- a házi segítségnyújtás,
- a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- idősek nappali ellátása,
- fogyatékosok nappali intézménye,
- nappali melegedő,
- családsegítés,
- gyermekjóléti szolgáltatás,
- bölcsőde,
- családi napközi
- és idősek átmeneti elhelyezését nyújtó intézménye.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A városban a közösségi élet színterei 4 csoportba oszthatók: intézményi közösségek, lakóközösségek, munkahelyi közösségek, egyházközségek, civil szervezetek.

Polgárdi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2002-ben alkotta meg a közművelődésről szóló rendeletét. A képviselő-testület célja, hogy a helyi társadalom művelődési és kulturális igényeinek figyelembevételével - a helyi hagyományok, lehetőségek és sajátosságok alapján - egységes alapelvek szerint határozza meg az általa támogatott közművelődési tevékenységek körét, azok ellátásának módját és feltételeit, a szakmai és a finanszírozási alapelveket, továbbá, hogy jogszabályi keretet teremtsen a közösségi művelődéshez méltó esztétikus környezet és infrastruktúra biztosításához, a város nemzeti és nemzetiségi hagyományainak ápolásához, a helyi társadalom kiemelkedő közösségei, személyiségei szerepének növeléséhez, a helyi értékek védelmének erősítéséhez, a helyi kulturális nyilvánosság és tájékoztatás fejlesztéséhez. Az önkormányzat közművelődési feladatait az általa fenntartott és működtetett közművelődési intézmények és közművelődési megállapodások útján látja el. A helyi közművelődési feladatok ellátásában az önkormányzat a Roma Nemzetiségi Önkormányzat, a civil közösségek, szervezetek,

magánszemélyek, egyházak, valamint a kulturális tevékenységet is végző gazdasági vállalkozók közreműködését is igénybe veszi.

Településünkön számos civil szervezet működik, melyek kulturális, szociális, sport, egészségügyi és egyéb szabadidős tevékenységi területet fognak össze. Az önkormányzat és a civil szervezetek között az együttműködés jó, a civil szervezetek feladatok vállalásával, véleményezéssel segítik az önkormányzat munkáját, az önkormányzat pedig lehetőségéhez mérten, anyagi támogatást biztosít számukra feladataik ellátásához, működésükhöz.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Polgárdiban a 2011. évi népszámlálási adatok alapján a nemzetiségek száma a következőképpen alakult:

- roma nemzetiség: 49 fő
- német nemzetiség: 37 fő
- örmény nemzetiség: 3 fő
- román nemzetiség: 9 fő
- egyéb nemzetiség összesen: 32 fő

Az adatokból kiderül, hogy legnagyobb számban a roma nemzetiség van jelen, számuk azonban a lakosság számához viszonyítva nem számottevő (kevesebb mint 1 %). A roma nemzetiség érdekvédelmi szervezete a Roma Nemzetiségi Önkormányzat, mellyel Polgárdi Város Önkormányzata legutóbb 2011-ben kötött együttműködési megállapodást. Polgárdira jellemzően elmondható, hogy a közösségi együttélés zökkenőmentes, nem beszélhetünk etnikai konfliktusokról, nemzetiségek közötti problémáról.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Polgárdiban elsősorban a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a Dévai Szent Ferenc Alapítvány (Don Bosco Iskolaház) végez adománygyűjtő és karitatív munkát. Emellett a tapasztalatok pedig azt mutatják, hogy a civil szervezetekhez, egyesületekhez, klubokhoz való tartozás erősíti az ilyen jellegű tevékenységeket. Az adományozásra hasonló hatással van az egyházi kötődés is.

A városban 2013 elején a székesfehérvári SZITI Szociális Egyesület segítségével Önkéntes Pont is alakult, ahol folyamatosan várják az önkéntes munkát szívesen végző személyeket. A program

elsősorban az otthonukban élő, rászoruló, idős, mozgáskorlátozott emberek megsegítését célozza meg.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat folyamatosan kapcsolatot tart Polgárdi Város Önkormányzatával, valamint a Polgárdi területén működő intézmények vezetőivel. Segítséget nyújt a településen élő roma nemzetiségű polgárok életszínvonal növelésének érdekében.

A roma nemzetiség érdekképviselőt a Roma Nemzetiségi Önkormányzat látja el. A nemzetiségi önkormányzat legutóbb 2011-ben kötött együttműködést a városi önkormányzattal, hogy munkáját még összehangoltabban tudja végezni. Az együttműködés értelmében a 2011. évi CLXXIX. (nemzetiségi) törvény alapján a helyi önkormányzat a nemzetiségi önkormányzat részére biztosítja az önkormányzati működés személyi és tárgyi feltételeit, továbbá gondoskodik a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról.

A mélyszegénységben élő romák többsége a társadalom peremén él, helyzetük halmozottan hátrányos, jellemző rájuk az alacsony iskolázottság, és a magasabb munkanélküliségi arány. A romák segítése érdekében a nemzetiségi önkormányzat elsősorban a roma gyerekekre koncentrál. A nemzetiségi önkormányzat kulturális programokkal, rendezvényekkel, tehetséggondozással és lehetőségeikhez mértén dologi támogatással nyújt segítséget a rászoruló romáknak.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
munkanélküliség	közfoglalkoztatás folytatása, munkahely megtartásának elősegítése
önkéntes munka lehetőségének nem ismerése	tájékoztatás az önkéntes munka lehetőségéről, segítség ennek megszervezésében
alacsony iskolázottság	tanfolyamok, képzések indítása, megszervezésében történő segítése
elszegényedő családok	adomány-élelmiszer és ruhagyűjtés
a tartósan álláskereső nők számának magas arány	gyermekek napközbeni ellátás férőhelyének bővítése
egészségi állapotuk megőrzésében jelentős segítségre szorulnak	ingyenes szűrővizsgálatok szervezése a szociálisan hátrányos helyzetben lévő lakosság körében

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Ebben a fejezetben a településen élő gyermekek száma, életkori megoszlása vonatkozásában lévő adatok kerülnek bemutatásra. Ezt az általános leírást követi a gyermekek helyzetének részletes elemzése.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 14. -15. §-a alapján a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

Pénzügyi és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a gyermekétkeztetés,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása,
- d) Biztos Kezdet Gyerekház.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
- b) a védelembe vétel,

- c) a családbafogadás,
- d) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- e) a nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,
- h) az utógondozói ellátás elrendelése,
- i) a megelőző pártfogás elrendelése.

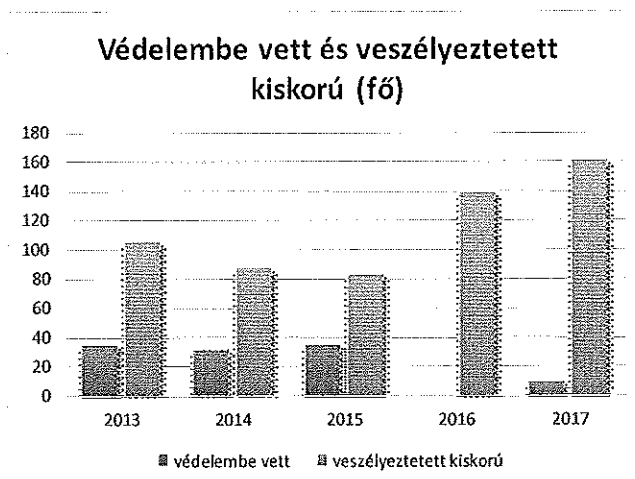
a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyámhatóság – a gyermekjóléti központ javaslatának figyelembevételével – feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én
2013	34	105
2014	31	87
2015	34	83
2016	n.a	138
2017	9	160

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A fenti táblázatból és diagramból megállapítható, hogy a 2013.-as évhez képest nagy mértékben csökkent a védelembe vett kiskorú gyermekek száma, azonban a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma a 2014. és 2015.-ös évet kivéve nagymértékben megnőtt, ami azzal magyarázható, hogy az

elmúlt években a gyermekjóléti központ javaslata alapján nem minden esetben történt meg a védelembe vétel. A veszélyeztetettség és a súlyos problémák kialakulásának megelőzésében, illetve a beavatkozás gyorsasága érdekében kiemelkedő jelentősége van a veszélyeztetettséget észlelő- és a jelzőrendszer működtetésének. A Polgárdi Családsegítőhöz érkezett jelzések elsődlegesen a családi, kapcsolati konfliktusokból adódó problémák jelennek meg.

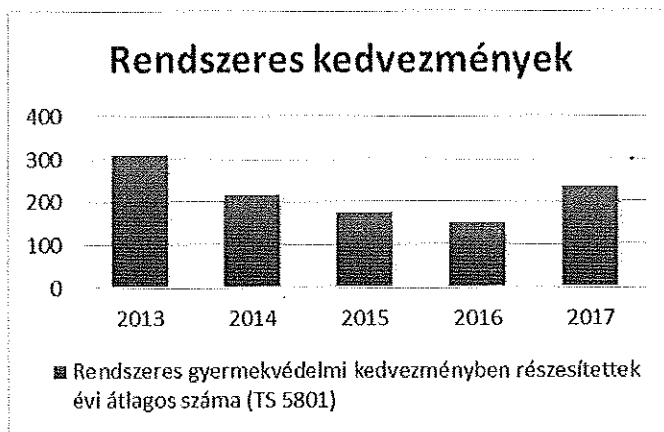
b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot a család egy havi nettó jövedelme határozza meg. A támogatás célzott, mivel az önkormányzat évente kétszer (2017.-es évben gyermekenként 6.000,- Ft, a hátrányos és halmozott hátrányos helyzetű gyermekek tekintetében 6.500,- Ft összegű -fogyasztásra készétel, ruházat, tanszer vásárlására használható fel – Erzsébet utalványhoz).

**4.1.2. számú táblázat -
Rendszeres gyermekvédelmi
kedvezményben részesítettek
évi átlagos száma**

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma
2013	309
2014	217
2015	174
2016	151
2017	234

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatok

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati

A táblázatból és a diagramból megállapítható, hogy a 2013.-as évtől kezdődően folyamatosan csökkent a támogatásban részesítettek száma, azonban a 2017.-es évben kis mértékben nőtt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Polgárdi településen nem releváns.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

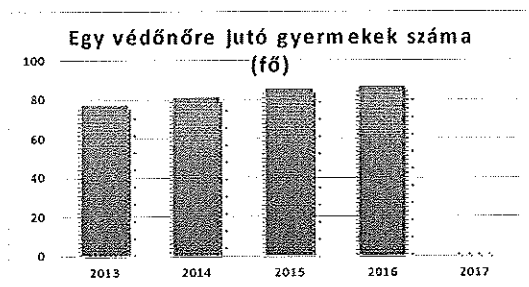
a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Polgárdin 3 védőnői körzetben történik a várandós és gyermekágyas anyák ellátása, valamint a kisgyermek gondozása. A védőnői szolgáltatások személyi és tárgyi feltételei biztosítottak.

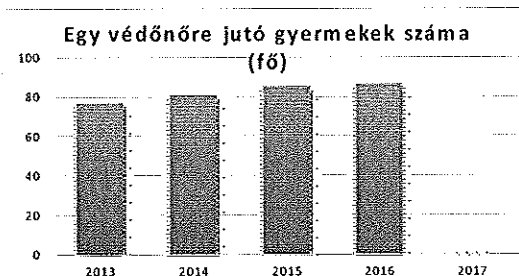
4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2013	3	164
2014	3	169
2015	3	163
2016	3	157
2017	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A 4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői – vonatkozásában az adatbázisban nem található adat, ezért az EMMI rendeletben az erre vonatkozó kérdés nem releváns.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

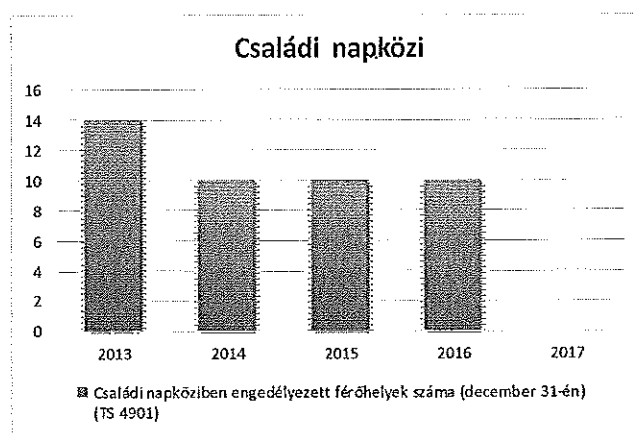
Bölcsőde

A 4.3.3. számú táblázat – Bölcsődék és bölcsődékbe beíratott gyermekek száma – az elmúlt évek viszonylatában nem releváns, mivel 2017. január 01. napjától működik Polgárdiban egy bölcsőde, mely a Polgárdi Város Önkormányzat fenntartásában van. A jelenleg engedélyezett férőhelyek száma 10 fő, mely folyamatosan teljes létszámmal működik. A kisgyermekek beszoktatása fokozatosan történik. Az 3 év alattiak ellátására a családi napközik átalakultak családi bölcsődévé, mely magasabb jövedelemmel rendelkező családok kisgyermekei számára biztosítanak elhelyezési lehetőséget, tekintettel a fizetendő térítési díj összegére. A bölcsőde működésével a nők munkavállalási esélye nagyobb, mivel biztonságban tudják elhelyezni a gyermekeiket.

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én)
2013	14
2014	10
2015	10
2016	10
2017	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

Óvoda:

Az óvoda a kisgyermek 3 éves korától a tankötelezettség kezdetéig biztosít nevelést. Óvodába felvehető az a kisgyermek is, aki a 3. életévét a felvételtől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy az intézmény így is minden olyan 3 éves és annál idősebb kisgyermek felvételét tudja biztosítani, aki a városban lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkezik. Az óvodakötelezettség intézménye – legalább napi 4 órában való kötelező óvodai nevelésben való részvétel – 2015. szeptember 1. napját megelőzően az 5 éves korosztály érintette, ezt követően

minden érintett korosztály részére bevezetésre került. Az önkormányzat fenntartásában egy óvoda van, mely két épületben helyezkedik el, az épületek eredetileg nem óvodának készültek.

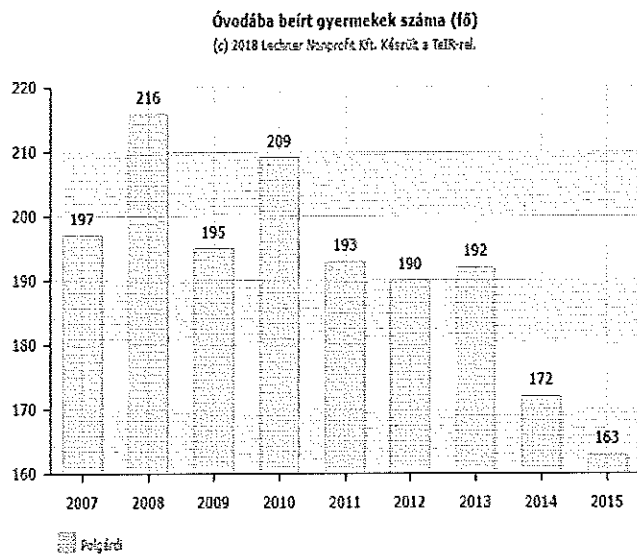
Az I. számú óvoda a várost átszelő Cinca - patak partján fekszik, és ebben az épületben már 1905-ben óvoda működött. Az épület hat csoportnak ad helyet, a férőhelyek száma: 170. A II. számú óvoda 1991-ig bölcsődeként funkcionált. Ebben az épületben két óvodai csoport kialakítása vált lehetővé 45 férőhellyel. Jelenleg az óvodába járó gyermekek átlagos létszáma 200. Az óvodában csak melegítő konyha működik, az étkeztetést helyi vállalkozó biztosítja. Mindkét épület jelentősen leromlott állapotú és az állagromlás évről-évre gyorsuló tendenciájú.

A gyermekek eltérő szociális környezetből kerülnek az óvodába. A nevelőtestületre a mindennapi nevelőmunkában, a gyermekvédelmi munkában, a szülőkkel való együttnevelésben megnövekedett felelősség hárul. Óvónők szívügyüknek tekintik, hogy minden hátrányos helyzetű kisgyermek óvodai ellátásban részesüljön. A családsegítő központtal, és a védőnői hálózattal karöltve felkutatják a perifériára került családokat, és figyelemmel kísérjük őket, hiszen óvodáskorú gyermekük a legoptimálisabb ellátást és fejlesztést az intézményben kapja, és ehhez minden gyermeknek joga van. Osztott és osztatlan csoportokat alakítottak ki, lehetőséget adva, hogy testvérek, barátok, rokonok egy csoportba jár hassanak, ezzel is megkönnyítsük a gyermekek óvodai beilleszkedését. Célja, hogy alkotó, családias légkörben segítse a gyermekek önkibontakozását, személyiségfejlődését, hogy minden gyermek önmaga lehetőségeihez viszonyítva optimálisan fejlődjön, és alkalmassá váljon arra, hogy iskolai tanulmányait megkezdhesse.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai gyermekcsoportok száma gyógypedagógiai nevelésben
2013	292	8	220	2	192	n.a
2014	260	8	191	2	172	n.a
2015	257	8	191	2	163	n.a
2016	232	8	191	2	144	n.a
2017	n.a	8	n.a	2		n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A fenti táblázatból és ezen diagramból megállapítható, hogy az elmúlt években az óvodába beírt gyermekek száma folyamatosan csökkent. A legmagasabb szám a település tekintetében 2008. évben volt.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Polgárdi Város Önkormányzata 2018. év elején egy pályázat keretében átfogó célként határozta meg az óvodai és bölcsődei ellátáshoz való hozzáférés térségi szintű javítását, valamint a szolgáltatások minőségének fejlesztése és a kisgyermeket nevelők munkavállalásának támogatását, a családok segítségét. A statisztikák szerint jellemzően a 3 éves kor alatti gyermekek napközbeni ellátásában, elhelyezésben lép fel jelentős kapacitáshiány, mivel a 3 év alatti gyermekeknek még mindig csak a 17 százaléka számára érhető el az ellátás valamely formája. A településen helyben a bölcsődei feladatellátás nem megoldott. A projekt segítségével a meglévő két feladat ellátási hely kiváltásával új feladat ellátási helyen kerül kialakításra a 200 fős, 8 csoportszobás óvoda és a 24 fős, 2 csoportszobás bölcsőde a szabvány szerinti funkcionális helyiségek kialakításával. Az épületben helyet kap a kisgyermek térítés nélküli időszakos nappali ellátására alkalmas helyiség is. A bölcsőde alapellátás és az időszakos napközbeni gyermekfelügyelet beindításához összesen 6 fő foglalkoztatás-bővítés kapcsolódik.

d) gyermekjóléti alapellátás

e) gyermekvédelem

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskorú gyermekek és az 1-8. évfolyamon tanulók ingyenesen, míg a hátrányos helyzetű tanulók 50%-os térítési díj ellenében jogosultak étkeztetésben részesülni.

Ingyenes tankönyvellátásra, továbbá 50%-os mértékű kedvezményes étkezésre jogosult a vonatkozó jogszabályok alapján az a tanuló, aki tartósan beteg, testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, három- vagy többgyermekes családban él. Ingyenes tankönyvellátásra jogosult az tanuló is, aki: nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).

Polgárdi Város Önkormányzata szünidei gyermekétkeztetés keretében biztosította az ingyenes ebédet a tavaszi-, nyári-, őszi-, téli szünetekben a szülő, törvényes képviselő kérelmére a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult hátrányos helyzetű vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére az említett iskolai szünetek időtartamára valamennyi munkanapon. A 2016-os évben összesen 127 fő, a 2017-es évben 115 fő részesült szünidei gyermekétkeztetésben, melynek kifizetett összege 1.502.122,- Ft volt, a tavalyi évben kifizetett összeg 1.589.684,- Ft volt. A szünidei gyermekétkeztetésben részesültek száma az előző évhez képest 10%-kal csökkent, azonban az áremelkedések miatt a kifizetett összeg 10,5%-ban emelkedett.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyerekeknek segít a Dévai Szent Ferenc Alapítvány, amely 2002-ben jött létre, elsősorban az erdélyi ferencesek által fenntartott gyermekvédelmi intézmények, iskolák, óvodák támogatására.

- a gyermekek érdekeinek képviselete, szellemi és szociális fejlődésük elősegítése, szociális védelme
- a gyermekek hagyományörző tevékenységének, nevelésének elősegítése, támogatása
- ennek során a nemzetközi kapcsolatok kiépítése és ápolása
- a nemzeti kulturális értékek megismertetése nemzetközi szinten

- magyarországi és nemzetközi táborok szervezése, ezen táborokon való részvétel finanszírozása

az alapítvány segítséget kíván nyújtani a hátrányos helyzetű gyermekek ellátásában, a beiskoláztatásában, a pályaválasztásban, szakmai képzésben, számukra munkahelyek létrehozásában, kialakításában.

Az Alapítvány célja: Elsősorban az erdélyi ferencesek által fenntartott gyermekvédelmi intézmények, iskolák, óvodák, támogatása a gyermekek hagyományörző tevékenységének, nevelésének támogatása, elősegítése, ennek során nemzetközi kapcsolatok kiépítése és ápolása, a nemzeti kulturális értékek megismertetése nemzetközi szinten, valamint a magyarországi és a határon túli magyar gyermekek érdekeinek képviselete, szellemi fejlődésük elősegítése, szociális védelem és felvilágosítás nyújtása. Az Alapítvány segítséget kíván nyújtani a határokon innen és túl a magyar nemzetiségű hátrányos helyzetű gyermekek ellátásában, a pályaválasztásban, szakmai képzésében, számukra munkahelyek teremtésében, ifjúsági lakások (fecskeház) kialakításában, melynek érdekében különböző kiadványokat kíván szerkeszteni, és családok számára felvilágosítást nyújtani. Az Alapítvány céljai elérése érdekében támaszkodik az önkormányzatok együttműködésére. Az Alapítvány célja a megvalósítást segítő eszközök felkutatása, támogatások igénybevétele és nyújtása.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó pedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Széchenyi István Általános és Zeneiskola és Dolgozók Gimnáziuma

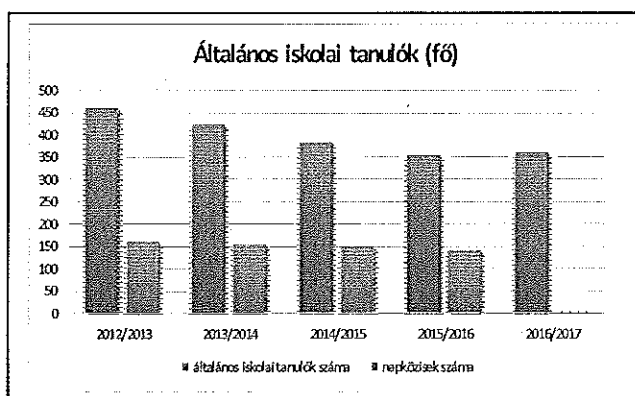
A feljegyzésekből tudjuk, hogy 1610-ben már működött iskola településünkön, a református eklézsia fenntartásában, a katolikus iskola 1861-ben nyitotta meg kapuit. 1887-től kialakult a hatosztályos képzés, különvált a leány és a fiúiskola. Az első világháború után, a 30-as évek országos iskolareformja következtében, indult jelentős fejlődésnek. 1928-ban a katolikusok új iskolát építettek, amely a köznyelvben a „Zárda” elnevezést kapta, mivel itt apácák tanították a leányokat. A református egyház 1929-ben építette meg iskoláját. Ezekben az épületekben működik iskola egy része napjainkban is. 1942-43-as tanévtől indult el a nyolc osztályos oktatás. Az államosítás során megalakult az állami általános iskola, birtokba véve az egyházi oktatási intézményeket. A tanulólétszám jelentős emelkedéséhez a 60-as években nagymértékben hozzájárultak a körzetesítések. Az iskola múltjához kapcsolódik a gimnázium 10 éves története 1963-tól 1973-ig. A hetvenes - nyolcvanas években intézményünk új épületekkel és sportcsarnokkal bővült. Az általános iskolai oktatás mellett, sajátos nevelési igényű tanulók oktatása, zeneiskolai alapképzés és gimnáziumi képzés is működik. Jelenleg az iskola 570 tanulója 44 pedagógus oktatja és neveli, három iskolaépületben, 30 tanteremben. Az oktatást iskolai könyvtár - főállású könyvtárossal - nyelvi

labor, számítástechnikai szaktanterem, logopédiai szolgáltatás segíti. 3 éve indult kis létszámú fejlesztőpedagógiai osztály, és iskolaotthonos osztály segíti a speciális nevelési igények kielégítését. 1998-tól jöttek létre a reál irányultságú osztályok. Német, angol és francia nyelvet oktat. A francia nyelv bevezetését a Világ – Nyelv pályázaton – az országban egyedüli általános iskolaként - elnyert támogatás tette lehetővé. Az utóbbi években több mint 10 millió forintot nyert el különféle – főképp tárgyi fejlesztést biztosító – pályázatokon. Tanulói szabadidejének hasznos eltöltésére nyelvi, rajz, kézműves, számítástechnikai, matematika, sakk, nyelvi szakköröket működtet. Rendszeres edzéseken készülnek diákjaink a kézilabda, futball és asztalitenisz korosztályos bajnokságokra is, melyeknek sportcsarnokunk gyakorta ad otthont. Diákönkormányzatunk rendezvényeivel színesíti tanulóink életét. Az iskola helyet biztosít a hittanoktatásnak és fenntartja a 484. gr. Batthyány Lajos cserkészcsapatot, helyet adva a vallásos szülők gyermekei nevelési igényeink is. Pedagógiai hitvallása: „Nem elegendő minden egyes ember akarata, szükséges, hogy mindannyian összességükben akarjanak”

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt)	
	fő	fő	fő	fő	%
2012/2013	226	234	460	161	35,0%
2013/2014	218	205	423	155	36,6%
2014/2015	203	180	383	149	38,9%
2015/2016	196	159	355	141	39,7%
2016/2017	192	167	359	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

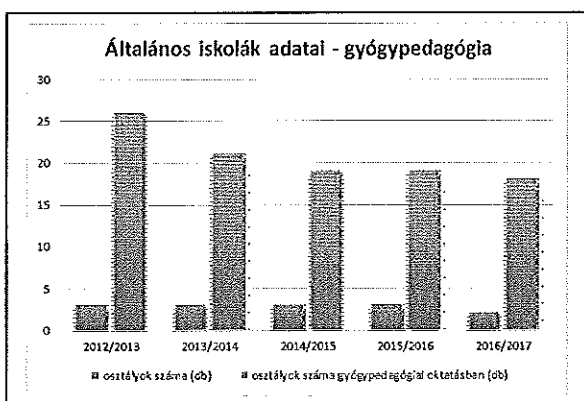
Az általános iskolai tanulók száma az elmúlt években folyamatosan csökkent. Az alsó tagozatok gyermekek napközbeni felügyelete napköziben vagy az „egész napos” iskolában biztosított.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2012/2013	3	26	1
2013/2014	3	21	1
2014/2015	3	19	1
2015/2016	3	19	1
2016/2017	2	18	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

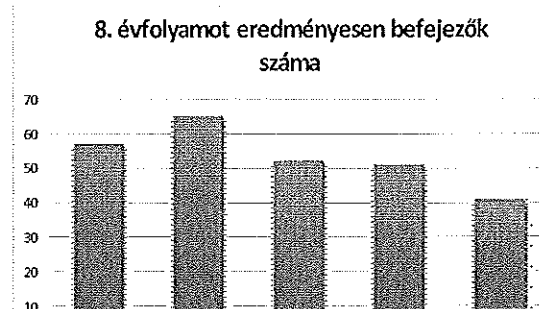

Az általános iskolai osztályok száma gyógypedagógiai oktatásban az elmúlt években nem sokat változott a 2016/2017.-es tanévben csökkent vissza az osztályok száma. Az általános iskolai osztályok száma az előző évek adatai alapján megállapítható, hogy folyamatosan csökken, jelenleg

a
2016/2

017.-es tanévben már csak 18 osztály indult a településen.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

**4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot
eredményesen befejezettek a nappali
oktatásban**

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban
	Fő
2012/2013	57
2013/2014	65
2014/2015	52
2015/2016	51
2016/2017	41

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és
intézményfenntartói, tankerületi adatok

A 8. évfolyamot eredményes befejezettek száma az évek előrehaladtával csökkent, mely betudható az új tankötelezettségi korhatár felső határának lecsökkentése, így a gyermekkel szemben nincs kényszerítő eszköze az államnak. Ebből kifolyólag egyre több gyermek lesz képzettség vagy szakképzettség nélkül, és így a munkaerő-piacon nehezebben fogják megállni a helyüket.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
3 év alatti gyermekek napközbeni ellátása	bölcsődei férőhelyek kibővítése
a gyermekek számára a szünidei elfoglaltság nem megoldott	Civil szervezetek, intézmények bevonása a szünidei elfoglaltságok megszervezésére
a sajátos nevelési igényű gyermekek tekintetében a korai fejlesztés nem megoldott	Gyógypedagógiai ellátás lehetőségeinek kibővítése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők
2013	2 532	2 359	n.a	n.a	182	149
2014	2 520	2 357	n.a	n.a	142	130
2015	2 525	2 358	n.a	n.a	115	95
2016	2 514	2 377	n.a	n.a	95	95
2017	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIr és helyi adatgyűjtés

A településen a munkavállalási korú férfiak száma, valamint a munkanélküliek száma a nők számánál csekély mértékben magasabb. Ez a tendencia az évek múlásával sem változott.

Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Kedvező jelenség napjainkban, hogy egyre több foglalkoztatást segítő és képzési programra nyílik lehetőség, aminek a célcsoportja általában a pályakezdő, szakképzettséggel nem rendelkező fiatalok, vagy az idősebb korosztályban lévő szakképzettség nélküliek. Jelenleg is folyamatosan van lehetőség a munkaügyi központ által indított képzésekre jelentkezés, mely mint a nők és mint a férfiak számára is elérhető.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedésében segít a közmunkaprogram. A közmunkaprogram keretében jól teljesítők esetében elképzelhető a további, akár határozatlan időtartamú foglalkoztatás, melynek keretében ösztönözzük és segítjük őket a magasabb iskolai végzettség megszerzése érdekében. Az országos átlaghoz hasonlóan Polgárdiban a nők iskolai végzettsége általánosságban valamivel magasabb, mint a férfiaké. A munkaképes korú nők nagyobb százalékának van középfokú, vagy felsőfokú végzettsége. A férfiak viszont nagyobb számban rendelkeznek szakképzettséggel.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A családi és magánéleti feladatok és felelősségek általában a nőket terhelik. Túlnyomórészt a nők gondoskodnak a gyermekekről, az idősekről, az egészségi állapotuk miatt nem dolgozó férfiakkal is. Ezen okok miatt biztosítani kell a nők számára a munka és a magánéleti kötelezettségek összehangolását családon belül.

Az 1900-as évek elején túlnyomórészt a nők a gyermekneveléssel, a háztartás vezetésével foglalkoztak, az 50-es – 60-as évektől kezdődően folyamatosan helyezkedtek el állami munkahelyeken, elsősorban könnyűiparban, kereskedelemben és vendéglátásban, majd a későbbiekben a hivatalokban, közintézményekben. A nők esetében is fokozatos igény jelenik meg a felsőfokú végzettség iránt, így az oktatói, nevelői munkakörökben a részvételük ma már a férfiakénál jelentősebb.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Magyarországon jelenleg még mindig problémát jelent a családok életében a munkahely és a családok közötti optimális viszonyrendszer kialakítása, a gyermeknevelés után a munkaerőpiacra való visszatérés, a munkahelyi és az otthoni feladatok együttes ellátása, illetve az ezek által okozott feszültségek és problémák kezelése. A családon belüli feladatmegosztás miatt jellemzően inkább a

nők küzdenek a gyermekneveléssel, idős-ellátással kapcsolatos problémákkal. Magyarországon a nők munkavállalását erősen befolyásolja a családban nevelkedő gyermekek száma, minél kevesebb gyermek van, annál nagyobb eséllyel tudnak a nők elhelyezkedni a munkaerő-piacon. Az atipikus foglalkoztatási formák megoldást jelentenének a nőket súlytó problémákra.

Polgárdi városban 2017. január 01. napjától működik Családi Bölcsőde, melyet jelenleg csak Polgárdi családok vesznek igénybe, egy éves kortól, azonban általában két éves kortól jellemző. Indoka, hogy a gyermek két éves korától, a szülő gyermekgondozási segélyben részesül, melynek havi összege azonos az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegével. A tapasztalatok szerint a családok inkább ezt a lehetőséget választják gyermekeiknek felügyeletére, így a szülő visszatérhet a munkaerőpiacra annak érdekében, hogy nagyobb jövedelemmel rendelkezzen, majd a három éves kor betöltését követően óvodába írják a gyerekeiket.

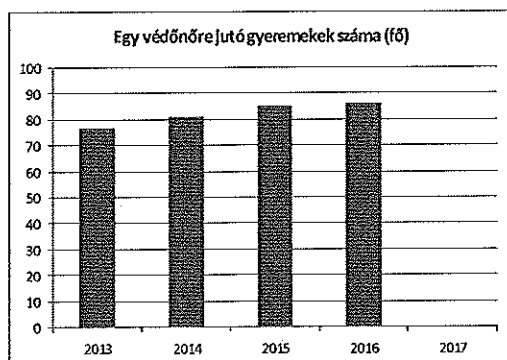
A bölcsődében az elégedettségi mutatók jó eredményt mutatnak.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőként
2013	3	231	77
2014	3	243	81
2015	3	256	85
2016	3	259	86
2017	3	n.a	n.a

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A családtervezésben a védőnői szolgálat nyújt segítséget a családoknak, márpedig olyan formában, hogy már családtervezést megelőzően ad tájékoztatást a helyes életmódról és a táplálkozási szokások esetleges megváltozásáról. A várandós időszakban tanácsadásra és beszélgetésekre van mód, ami történhet a védőnővel kettesben, de csoportban is. Különösen nagy figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű családokra, hogy elérhetőek legyenek számukra a szolgáltatások és ismerjék meg az igénybe vehető szolgáltatásokat.

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségügyi állapotának felügyeletét végzik, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnők kapcsolatban állnak a jelzőrendszer tagjaival, így a településen a kommunikáció a problémás helyzetekben is megfelelő.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A nők elleni erőszak lehet: családon belül erőszak, szexuális zaklatás, nemi erőszak, emberkereskedelem, prostitúció, fenyegető zaklatás, kényszerházasság. A nők elleni erőszak elkövetője általában férfi, akitől az áldozat többé, kevésbé függ, vagy függött, vagy akivel szemben az áldozat épp a függetlenségét igyekezett megvédeni. A nők és a gyermekek elleni szexuális erőszak döntő többségében családi, ismeretségi kapcsolatokon belül történik meg. A nők és a gyermekek nem csak a partnerkapcsolatban szenvednek el szexuális erőszakot, hanem idegenektől, közterületen, szolgáltató- vagy munkahelyen is. A bűncselekményben a nők ötször gyakrabban jelennek meg sértettként, mint elkövetőként.

A családon belül erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Polgárdiban nem működik anyaoththon, családok átmeneti otthona, így a krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás a családsegítés.

A szociális intézményt 1998 augusztusában alapította Polgárdi Város Önkormányzata, a városon kívül jelenleg négy községben is ellátja a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait. A kötelező alapellátási feladatain - családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás - kívül aktívan részt vesz a település rendezvényeinek szervezésében és lebonyolításában is.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat mottója Nansen idézete: „Ami nehéz ahhoz kell egy kis idő, a lehetetlenhez valamivel több.”

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselő. A nők részvétele nemcsak a női nem reprezentálása miatt szükséges a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban,

hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket. A településen Polgárdi Város Önkormányzat 2014. óta működő képviselő-testületében a 8 tagból 3 női képviselő van.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nem releváns.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
nem megfelelő felkészültség az állásinterjúkon, önéletrajz íráshoz	önéletrajz írásában tanfolyam megszervezése
Munkanélküli nők alacsony iskolázottsága	Nők képzésének elősegítése
Az álláskereső nők számának magas aránya	A gyermekek napközbeni ellátás férőhelyének bővítése

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

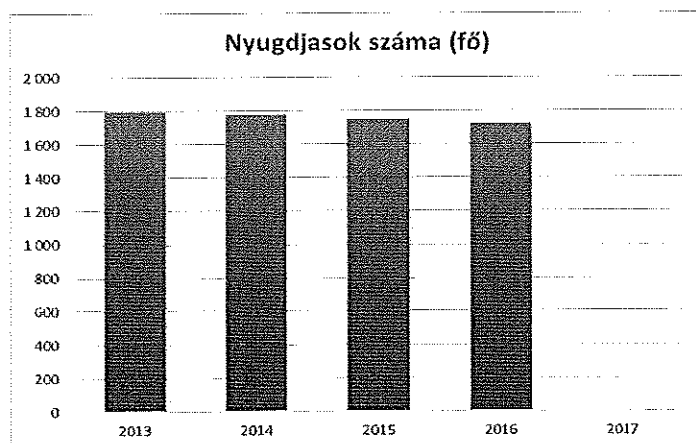
Az öregedés folyamatként kezelendő, nem köthető életkorhoz vagy eseményhez. Az öregedés nem a nyugdíjba vonulással, de nem is egy bizonyos életkor betöltésével kezdődik. Az aktív öregedés az a folyamat, amely az egészség, a társadalmi részvétel és a biztonság lehetőségei között az optimális egyensúlyt megtalálja, hogy az emberek megtarthassák megszokott életminőségüket az öregedés folyamatában. Egyre több olyan háztartás van, amelyben idős személyek élnek. Minél idősebb személyről van szó, annál nagyobb a valószínűsége, hogy az illető egyszemélyes háztartásban él. A statisztikai adatok alapján az utóbbi években erősödik az a tendencia, hogy az idős emberek, ameddig csak el tudják látni magukat, még a megözvegyülés után sem költöznek össze gyermekeikkel, unokáikkal, hanem megpróbálnak önállóan élni. Az időseket főleg az izoláció, a kirekesztődés veszélye fenyegeti, amely a betegségi kockázatok növekedésével jár. Jellemzően megélhetési és gyógyszerköltségeik magasak, önellátó képességük korlátozott, segítségre, támogatásra szorulnak. A

nagykorú gyermekek szülei iránt tartási kötelezettséggel rendelkeznek az Alaptörvény XVI. cikke alapján.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2013	760	1 038	1 798
2014	740	1 036	1 776
2015	725	1 024	1 749
2016	715	1 007	1 722
2017	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázatból és diagramból megállapítható, hogy a településen a nyugdíjasok szám az elmúlt években nagymértékben nem változott, azonban a férfiak és a nők számában folyamatosan csökkenés figyelhető meg. A 2016-os évben Polgárdiban 1.722 fő volt nyugdíjas.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idősek megélhetését elsősorban a nyugdíj biztosítja, illetve az egyéb nyugellátás. Jövedelemmel nem rendelkező, de a 62. életévét, illetve a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltő személy részére –

egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén – időskorúak járadéka kerül megállapításra, melynek jogosultságát a területileg illetékes járási hivatal állapítja meg.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

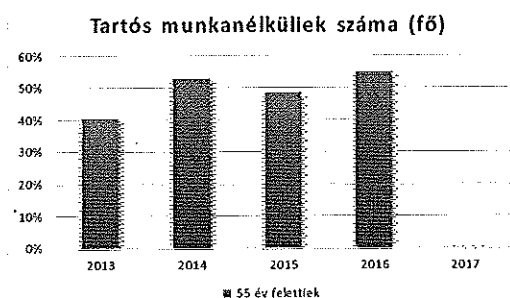
A település fontos céljának tartja, hogy az idősek életét megkönnyítő intézkedésekkel, lehetőségekkel, programokkal segítsük a mindennapi életüket. A gyógyszerekhez való hozzájutás érdekében az önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek teljesülése esetén gyógyszer-támogatást állapít meg a polgármester annak a személynek, aki közgyógyellátásra nem jogosult. Jelenleg is sikeresen működik a településen a Nyugdíjas Klub, valamint a Hímző szakkör.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

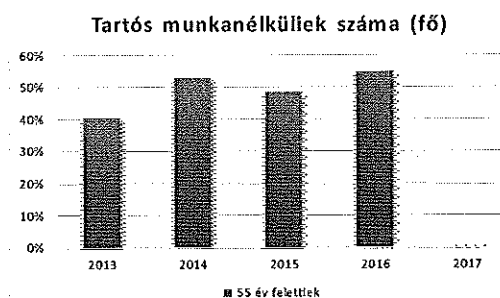
6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2013	331	58	17%	112	45	40%
2014	272	61	23%	89	47	53%
2015	210	51	24%	89	43	48%
2016	190	46	24%	62	34	55%
2017	n.a	34	n.a	n.a	n.a	n.a

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

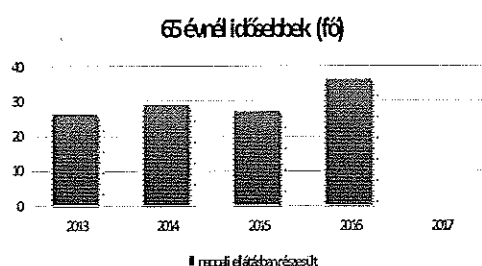
Az idős emberek sokkal kiszolgáltatottabbak a diszkriminációval szemben a munkaerőpiacon. Ezen okból kifolyólag nehezebben helyezkednek el, valamint a tömeges leépítés során az idő embereknek mondanak fel a legkorábban. Az idősek és nyugdíjasok foglalkoztatására kevés az esély a munkaerőpiacon. Az adatokból megállapítható, hogy az elmúlt években kismértékben növekedett az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma. A legmagasabb a 2014.-es évben volt. A tartós munkanélküliek vonatkozásában magas százalékban vannak az 55 év feletti tartós munkanélküliek, melynek oka lehet, hogy az időseket a munkaerő-piac nem tartja értékes munkaerőnek és nem találnak munkát, valamint a területileg illetékes munkaügyi központ által folyósított álláskeresői járadék is.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

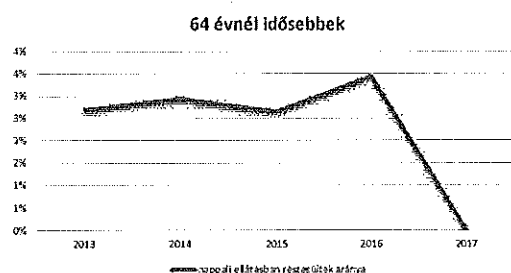
6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	Fő	Fő	%
2013	964	26	3%
2014	988	29	3%
2015	1 017	27	3%
2016	1 046	36	3%
2017	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázatból és a diagrammokból megállapítható, hogy az elmúlt években a 65 év feletti lakosság száma növekvő tendenciát mutat, ebből kifolyólag a nappali ellátásban részesülők száma is növekszik. Azonban a lakosság számához viszonyítva az elmúlt években 3 %-a volt a nappali ellátásban részesülő.

A településen a Fővárosi Önkormányzat Idősek Otthona Polgárdi Ipartelepen működik.

A festői környezetben elhelyezkedő épület 1892-ben épült. Eredetileg Batthyány gróf vadászkastélya volt, majd a vizitációs rend székháza lett. Szociális intézményként 1952-től működik.

2005. év elején befejeződött az otthon épületbővítéssel egybekötött rekonstrukciója, melynek következtében európai színvonalú intézmény került kialakításra.

A lakók ellátása korszerűen berendezett tágas, világos, fürdővel, WC-vel, gardróbbal ellátott 1-4 ágyas szobákban, valamint kényelmes kiszolgáló helyiségekben valósul meg. Az intézményben két

tágas, jól felszerelt foglalkoztató helyiségen kívül négy hangulatos társalgó és egy könyvtár terem biztosítja a tartalmas szabadidő eltöltését.

Az épület kétszintes, két személyszállító lift van, az akadálymentes közlekedés biztosított.

Az otthon 55000 m²-es területen helyezkedik el, tágas park veszi körül, annak szélén egy tavacskával. Az átriumos udvar a kellemes, védett kinti pihenésre nyújt lehetőséget.

A jelenlegi állapotában az épület valamennyi lakó számára korszerű, kényelmes, magas szintű igényeket kielégítő körülményt biztosít.

Az ellátottak köre a fővárosi illetékesség. Férőhelyek száma: 165 fő Nők, férfiak és házaspárok elhelyezésével, 4 gondozási egységben. Az intézményben élők teljes ellátásban részesülnek

Az alábbi térítésmentes szolgáltatások vehetők igénybe: Étkezés:

Napi háromszori főétkezés biztosított, valamint orvosi javaslatra az előírt diéta. Az intézmény kiegészítő gazdaságot üzemeltet, ahol zöldség - gyümölcsstermesztés és sertéshízalás folyik. Az itt előállított termékeknek köszönhetően háziasszerű az étrend.

Ruházat:

A lakók részére teljes ruházat és ágynemű kerül biztosításra, saját ruha használata mellett. Valamennyi textil mosása központilag történik, az otthon mosodájában.

Orvosi ellátás:

A fogorvosi ellátás kivételével az egészségügyi alapellátást az intézmény biztosítja. A helyszínen vállalkozói szerződéssel házi orvos, ideg - elme szakorvos, rehabilitációs szakorvos és pszichológus áll a lakók rendelkezésére. Gyógyszer, gyógyászati segédeszköz beszerzéséről az intézmény gondoskodik. Szükség esetén gyógytorna, fizioterápiás és magnetoterápiás kezelés is igénybe vehető.

Eseti térítési díj ellenében igénybe vehető szolgáltatások: fodrász, pedikűrös, masször, büfé, kávézó kínálata.

Továbbá igény esetén a látogatók számára étkezés és szállás lehetősége is biztosított.

A szabadidő fordultatos, aktív eltöltéséhez különböző eszközök állnak az itt élők rendelkezésére, így rádió, TV, magnetofon, videó, rezasztal, társasjátékok, lengőteke, szövőszék, fazekaskorong stb. A változatos szabadidő eltöltését segítik továbbá az évente több alkalommal szervezett kirándulások, helyszíni szórakoztató műsorok, előadások, szervezett színház látogatások és vendéglői vacsoraestek. Rendelkezésre áll egy tágas étterem, könyvtár, terasz, hiteleti szoba, kondicionáló terem, továbbá teakonyhák, társalgók, dohányzók, foglalkoztató helyiségek.

Az épülettel egybeépítve egy kápolna is található.

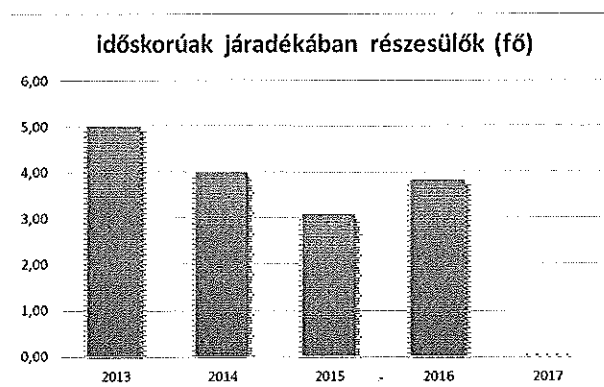
Az idősök otthonában elsősorban azoknak a nyugdíjkorhatárt betöltött személyeknek az ápolását, gondozását végzik, akiknek egészségi állapota rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényel. Az a 18. életévét betöltött személy is felvehető, aki betegsége miatt nem tud önmagáról gondoskodni. Pszichiátriai vagy szenvedélybetegségben szenvedők ellátásáról más intézmény keretein belül kell elkülönítetten gondoskodni. Az intézménybe történő felvétel, az ellátás igénybevétele önkéntes, kérelemre történik.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

**6.3.2. számú táblázat -
Időskorúak járadékában
részesítettek átlagos száma**

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő)
2013	5,00
2014	3,99
2015	3,08
2016	3,83
2017	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A városban az időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma az elmúlt években kismértékben csökkenő tendenciát mutat, a 2016.-os adatok alapján már csak 3,83 fő részesült támogatásban a településen. Ebből levonható az a következtetés, hogy egyre kevesebb személy szorul rá az ilyen támogatási formákra

Településünkön az Önkormányzat fenntartásában működik a Gondozási Központ, amely Polgárdi Város területén olyan ellátást, segítséget nyújt, hogy az idős és egészségi állapot miatt ráutalt személy minél tovább maradhasson megszokott környezetében, lakásában.

Ellátási formák:

- házi segítségnyújtás,
- szociális étkeztetés,
- idősök nappali ellátása.

A segítségnyújtás gondozási feladatait szakképzett, hivatásos gondozónők végzik.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Polgárdi településen 1978. januárban alakult meg a Polgárdi Nyugdíjas Klub, amely jelenleg is működik. A Nyugdíjas Klub különböző programokat szervez az idős személyek részére, például Nyugdíjas Klub találkozó, farsang, idősök napja.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány)	Muzeális intézmények száma	Közművelődési intézmények száma
2013	1	19 711	n.a	n.a
2014	1	19 906	n.a	2
2015	1	20 407	n.a	2
2016	1	20 150	n.a	2
2017	1	n.a	n.a	n.a

Forrás: TEIR

Az idősek sajátos igények kielégítését célzó programokat a Nyugdíjas Klub, mint például kirándulásokat vendégszerepléseket, szervez, illetve „Ki mit tud” vetélkedőkön vesznek részt.

Polgárdi Város Önkormányzata a minden évben megrendezésre kerülő Polgárdi Nyári Fesztivál keretében törekszik minden korosztály, így az idősek számára is a korcsoport igényét kielégítő programok szervezésére.

A településen működő könyvtár is lehetőséget nyújt az idősek számára a közösségi élet fellendítésére. A könyvtár folyamatosan bővíti a leltári állományát.

A Gondozási Központ fizikai, szellemi, pszichés, valamint szórakoztató jellegű tevékenységeket szervez, melynek célja a magányosság érzésének oldása, hasznos időtöltés, képességüknek megfelelő foglalkoztatás, közösségi csoport munka elérése. Ennek keretében az idősekkel kertészkednek, zenés délutánt, közös névnapi köszöntéseket, anyák napi, nőnap, valamint nemzeti ünnepi megemlékezést tartanak, továbbá segítő beszélgetések, memóriajátékokat szerveznek.

A Székesfehérvári Rendőrkapitányság Polgárdi Rendőrőrs körzeti megbízottjai (két fő) folyamatosan kapcsolatot tart az idősekkel, melynek keretében - időközönként - tájékoztatja őket az áldozattá válás elkerülése érdekében szükséges teendőkről.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Elmagányosodás	Idős személyek részére tájékoztatás a részükre szervezett programokról
önellátás hiánya különösen a téli időszakban	rendszeres személyes kapcsolattartás az idősekkel
Gondozási Központ szolgáltatásainak igénybevétele sok esetben nehézkes	Gondozási Központ szolgáltatásainak fejlesztése (pályázati lehetőségek felkutatása, eszközbeszerzés)

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi,- így különösen látás-, hallásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. Fogyatékkal élő személy jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1. cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását. A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.) szerint a fogyatékkal élő emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal, és lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán vagy egyáltalán nem képesek élni. Kiemelten kezelendő az egyenlő esélyű hozzáférés a közszolgáltatásokhoz. Fontos, hogy mindenki számára különösen a mozgási, látási, hallási, mentális és kommunikációs funkciókban akadályozott emberek számára akadálymentes, kiszámítható, értelmezhető és érzékelhető legyen mind a közszolgáltatásokat nyújtó intézmények, mind a szolgáltató.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A településen van lehetőség a fogyatékkal élő személyek részére a foglalkoztatás keretében, valamint az önkormányzat közfoglalkoztatás keretében is foglalkoztatott az elmúlt évben egy fogyatékos személyt. A hivatalnál jelenleg is több megváltozott munkaképességű személy foglalkoztatása történik.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem releváns.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A Fejér Megyei Integrált Szociális Intézménye Polgárdi város közigazgatási területéhez tartozik, a város külterületén helyezkedik el. 1954-ben alakult, és azóta gondoskodik értelmi fogyatékos illetve halmozottan sérült emberek teljes körű ellátásáról. Fenntartója a Fejér Megyei Önkormányzat.

Polgárdi-Tekerespusztán 292 fő elhelyezésére van lehetőség, ebből 1999 óta 10 fő élhet belső lakóotthonban. 1992-ben Székesfehérváron 50 fő elhelyezését biztosító részleget alakítottak ki. Polgárdiban 2005-ben került átadásra az intézményhez tartozó 8 fős külső lakóotthon.

A szociális foglalkoztatás keretében, fejlesztő- felkészítő foglalkoztatásban résztvevő lakók az intézmény területén kialakított műhelyekben, külső védett munkahelyen valamint nyílt munkaerő-piacon dolgoznak.

Szociális foglalkoztatásra nem alkalmas lakók szocioterápián vesznek részt.

Az intézmény szakmai munkájának célja, hogy a rehabilitáció során a fogyatékos ember képessé váljon, illetve megőrizze képességét alapvető fiziológiai és egyéb szükségleteinek önálló vagy segítséggel történő ellátására, emberi kapcsolatok létesítésére és azok fenntartására, önálló értékteremtésre, önbecsülésének és társadalmi megbecsülésének ápolására.

A szakmai területek dolgozói szoros együttműködésben, team munkában segítik elő a lakók fejlődését, egyéni céljaik elérését.

Az intézmény fő tevékenységeinek bemutatása

1. A fejlesztő, szociális-és mentálhigiénés csoport felel az ellátottak fizikai, mentális képességeinek fejlesztéséért, fenntartásáért a kommunikáció, önismeret, szocializáció területén. E csoport segítséget nyújt a lakóknak a konfliktuskezelő technikák elsajátításában, szabadidő szervezésben. Koordinálják a szakmai munkacsoportok működését az egyéni fejlesztési tervekben szereplő céloknak megfelelően.

2. A szociális gondozói és egészségügyi csoport a lakók fizikai, higiénés és egészségügyi állapotáért felel. A fejlesztési tervekben az önkiszolgálás, háztartási ismeretek, egészséges életmódra nevelés területén megfogalmazott célok elérését segítik elő.

3. A foglalkoztatási csoport az ellátottak szocioterápiás foglalkozását és szociális foglalkoztatását szervezi.

Szociális foglalkoztatás keretében zajlik a lakók fejlesztő-felkészítő foglalkoztatása. A foglalkoztatási csoport feladata: munkafolyamatok betanítása, önálló munkavégző képesség kialakítása, helyreállítása, fejlesztése, a lakók felkészítése védett illetve nyílt munkaerő-piacon történő munkavégzésre.

A foglalkoztatási rehabilitációs program szerves részét képezi az Intézményi Munkahelyi Gyakorlat. Ennek keretében a lakók normál munkahelyen szereznek tapasztalatokat, megismerik a nyílt munkaerő-piac elvárásait, munkamoráljuk fejlődik, új a társadalmi beilleszkedéshez szükséges viselkedési szabályokat sajátítanak el, továbbá újszerű gyakorlati és elméleti munkavállalói ismeretekre tesznek szert.

Intézményi Támogatott Foglalkoztatás szolgáltatásunk már a nyílt munkaerő-piacon történő elhelyezkedést segíti elő. A szolgáltatás lehetővé teszi, hogy a lakók az álláskereséshez, beilleszkedéshez a számukra elengedhetetlen, megfelelő mértékű és specifikus segítséget megkapják.

A 7.1.2. számú táblázat – Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma – vonatkozásában az adatbázisban nem található adat, ezért az EMMI rendeletben az erre vonatkozó kérdés nem releváns.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Magasabb összegű családi pótlék: a tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos kiskorú, illetőleg a tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos nagykorú személy részére megállapított ellátás.

Fogyatékosági támogatás: a súlyosan fogyatékos személy részére havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás, melynek célja – a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotából eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez. Fogyatékosági támogatásra, az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy jogosult, aki az ellátás igénylésének időpontjában Magyarországon élő magyar állampolgár, letelepedett, valamint bevándorolt jogállású, illetve hontalanként elismert.

Rokkantsági járadék: Az, aki a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70 százalékos mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül. Nem akadály a rokkantsági járadék megállapításának, ha az igénylő fogyatékosági támogatásban részesül, illetve, ha az igénylő után családi pótlékot folyósítanak, továbbá az sem, ha a kérelmező munkaviszonyban, egyéb munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll.

Közgyógyellátás: A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás, mely alanyi és normatív jogcímen adható. A közgyógyellátási igazolvánnyal

rendelkező személy – külön jogszabályban meghatározottak szerint – térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítási támogatásba befogadott

- a) járóbeteg-ellátás keretében rendelhető egyes, a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló jogszabályban meghatározott gyógyszerekre – ideértve a különleges táplálkozási igényt kielégítő tápszereket is – gyógyszerkerete erejéig,
- b) egyes, a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló jogszabályban meghatározott gyógyászati segédeszközökre, ideértve a protetikai és fogszabályozó eszközöket is, valamint azok javítására és kölcsönzésére, továbbá
- c) az orvosi rehabilitáció céljából igénybe vehető gyógyászati ellátásokra [az a)–c) pont szerintiék a továbbiakban együtt: gyógyító ellátás].

Gyógyszártámogatás: A települési önkormányzat szociális rendelete alapján gyógyszerhártámogatás megállapítását kérheti az a szociálisan rászorult személy, aki a Szocvtv. 50. § (1) és (2) bekezdése szerinti közgyógyellátásra nem jogosult, de egészségi állapota, diagnosztizált krónikus betegsége miatt rendszeres gyógyszerhártásra szorult.

Vissza nem térítendő állami támogatás: A mozgáskorlátozott személyek részére akadálymentes lakásépítéshez vagy lakás vásárlásához, valamint az akadálymentesítés többletköltségeire vissza nem térítendő állami támogatást lehet igénybe venni. A támogatás mértéke legfeljebb 300 000 Ft,

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott, vagy egyéb fogyatékossgal élő személyek részére állapítható meg személygépkocsi szerzési vagy átalakítási támogatás.

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolvány a mozgáskorlátozott személyt vagy az őt szállító jármű vezetőjét jogosítja fel különböző kedvezmények igénybevételeire. 2013. augusztus 1-jétől a jogszabályban meghatározott mozgásában korlátozott személyen kívül igazolványra a bizonyos - működési engedéllyel rendelkező - intézmények is jogosultak.

A jogosultak által igénybe vehető kedvezmények felsorolását a közúti közlekedés szabályairól szóló, többször módosított 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 51/A. §-a tartalmazza.

Súlyosan mozgáskorlátozott személyek gépjárműadó mentessége: Az adó alól a súlyos mozgáskorlátozott vagy egyéb fogyatékossgal élő adóalany, valamint a súlyos mozgáskorlátozott vagy egyéb fogyatékossgal élő személyt rendszeresen szállító, vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozó adóalany (a továbbiakban együtt: mentességre jogosult adóalany) egy darab – 100 kW teljesítményt meg nem haladó, nem a külön jogszabály szerinti személytaxi-szolgáltatásra és személygépkocsi személyszállító szolgáltatásra használt – személygépkocsi után legfeljebb 13 000

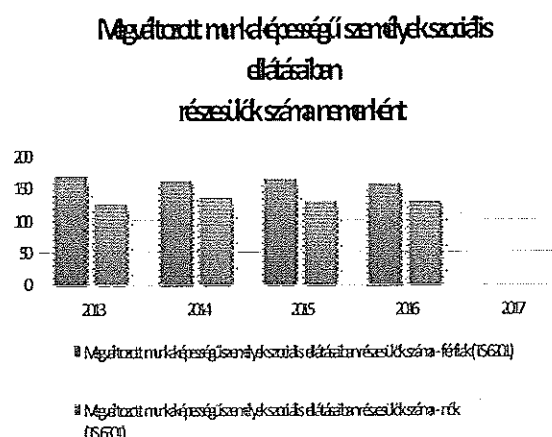
forint/adóév erejéig. Ha a mentességre jogosult adóalany adóalanyisága és adókötelezettsége az adóévben több személygépkocsi után is fenn áll, akkor a mentesség kizárólag egy, a legkisebb teljesítményű személygépkocsi után jár.

Utazási költségértékelés: Az egészségbiztosítás a biztosítottak (ide értve azt az anyát is, aki koraszülött intézményben elhelyezett gyermekének anyatejjel történő ellátása miatt az intézménybe utazik), és a kizárólag egészségügyi szolgáltatásra jogosultak valamint e személyek kísérői számára az egyes egészségügyi szolgáltatások igénybevétele kapcsán a helyközi és a távolsági közlekedéssel összefüggésben felmerült költségeihez támogatást nyújt.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők
2013	168	124
2014	161	133
2015	163	128
2016	155	129
2017	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázatból és a diagramból megállapítható, hogy a megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásban részesülő férfiak száma a nőkéhez képest magasabb, az évek során csekély mértékben változott a részesülők száma.

Az egészségkárosodás fogalmát a rehabilitációs járadékról szóló 2007. évi LXXXIV. törvény vezette be a magyar jogba. A törvény 1.§ a) pontja értelmében egészségkárosodás a szervezet felépítésében, funkcióiban betegség, sérülés vagy veleszületett rendellenesség következtében kialakult kedvezőtlen változás. Az egészségkárosodás mértékét az Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértői Intézet (a továbbiakban: ORSZI) állapítja meg.⁵

⁵ Forrás: <http://www.asz.hu/tanulmanyok/2009/a-megvaltozott-munkakepessegu-szemelyek-tamogatasi-rendszere-tarsadalmi-gazdasagi-hatekonysaganak-vizsgalata/t315.pdf>

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az Önkormányzat tulajdonában és üzemeltetésében lévő felújított, vagy újonnan létesített közintézmények megfelelnek az akadálymentesítésnek, azonban a régebben épült intézmények részlegesen akadálymentesek. Az épületek használata során, az akadálymentességre vonatkozó panasz nem volt.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége teljes mértékben megoldott.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Polgárdi Város Önkormányzatának nincs pontos adata arról, hogy a munkahelyek akadálymentesítettsége milyen mértékű.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A település központi (súlyponti) részén a kerekesszékekkel és babakocsival közlekedők közlekedése nagyrészt megoldott.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az ellátási problémák jelentősen abból adódik, hogy az ellátásra szoruló személyek nem szereznek tudomást az adott lehetőségekről. Továbbá problémát jelent, hogy nem teljes körűen megoldott az akadálymentesítettség, így nem tud minden szolgáltatást igénybe venni a fogyatékkal élő személy. Polgárdi Város Önkormányzata törekszik arra, hogy a településen élő fogyatékos személyek életminőségét javítani tudja. A Polgárdi Közös Önkormányzati Hivatal épületének felújítása során, különös figyelmet szentelt az akadálymentesítés tekintetében.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Polgárdi Város hivatalos honlapján a hangos és a vakok, illetve gyengén látók számára szükséges program hiánya	Informatikai fejlesztés
a fogyatékkal élők számára az ellátáshoz történő hozzáférési lehetőségekről és feltételekről való tájékoztatás részben biztosított	az igénybe vehető ellátásokról, a jogszabályi változásokról szóló folyamatos tájékoztatás

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A településen minden olyan intézmény vagy civil szervezet megtalálható, amely a 3-7. pontban érintett területekkel foglalkozik. Az alább felsorolt szervezetek rendszeresen felülvizsgálják a helyi célcsoportok problémáit és különböző fórumokon, összejöveteleken és üléseken igyekeznek megoldást találni azokra.

Az érintett területekkel foglalkozó intézmények és civil szervezetek:

- Roma Nemzetiségi Önkormányzat
- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
- Eszterlánc Napközi Otthonos Óvoda
- Polgárdi Széchenyi István Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

- Gondozási Központ
- Fővárosi Önkormányzat Idősek Otthona Polgárdi
- Fejér Megyei Önkormányzat Integrált Szociális Intézménye (Polgárdi-Tekerespuszta)
- Polgárdiért Közalapítvány
- Nyugdíjas Klub
- Polgárdi Összhang, Kulturális, Érdekvédelmi és Városszépítő Egyesület
- Polgárdi Városi Sportegyesület
- Polgárdi Római Katolikus Egyházközség
- Polgárdi Református Egyházközség
- Dévai Szent Ferenc Alapítvány

A felsorolt szervezetek képviselői a különböző városi programok kapcsán rendszeresen együttműködnek a 3-7. pontban felsorolt célcsoportok felzárkóztatása és esélyegyenlőségének megteremtése érdekében. Emellett számos helyi vállalkozó rendszeres adományaival szintén hozzájárul a célcsoportok megsegítéséhez.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Polgárdi Város Önkormányzata, valamint a Roma Nemzetiségi Önkormányzat együttműködését kétoldalú megállapodás szabályozza. Az Önkormányzat a Nemzetiségi Önkormányzat részére havonta igény szerint, de legalább 16 órában az önkormányzati feladatok ellátásához szükséges tárgyi, technikai eszközökkel felszerelt helyiséget biztosít, továbbá a helyiség infrastruktúrájához kapcsolódó rezsiköltségeket és fenntartási költségeket viseli. A Nemzetiségi Önkormányzat elnöke a jegyző segítségével minden évben költségvetési koncepciót készít, melyet a nemzetiségi önkormányzat elé terjeszt. A Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos feladatokat a Polgármesteri Hivatal látja el. Amennyiben az Önkormányzat támogatásban részesíti a Nemzetiségi Önkormányzatot, az éves költségvetési rendeletében meghatározott módon történő folyósításáról a jegyző az Önkormányzat által meghatározott rend szerint gondoskodik. Az Önkormányzat a Nemzetiségi Önkormányzat részére a városban elérhető közszolgáltatásokhoz egyenlő esélyű hozzáférést biztosít és támogatja a szellemi és tárgyi örökségük védelmét.

Polgárdiban a civil szervezeteket és munkájukat agilis, a település érdekeit figyelembe vevő vezetők irányítják. Az Önkormányzat folyamatosan keresi a lehetőséget, hogy munkájukat segítve támogatásban részesítse őket.

A helyi egyházközségek (katolikus és református) jelentős szerepet töltenek be a város életében. A térségi pályázatok segítségével, az önkormányzattal együttműködve folyamatosan élnek a pályázati lehetőségekkel, valamint számos gyerek és felnőtt rendezvénnyel várják az érdeklődőket.

Erősnek mondható az önkormányzat- civil szervezetek- egyházak - önkormányzati intézmények közötti együttműködés, mely megnyilvánul az eredményekben, sikeres rendezvényekben.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Polgárdi 2005. május 11. óta tagjai a Székesfehérvári Többcélú Kistérségi Társulásnak. A kistérség települései (Csór, Füle, Iszkaszentgyörgy, Jenő, Kőszárhegy, Lovasberény, Moha, Nádasdladány, Pátka, Polgárdi, Sárkeszi, Bakonykúti, Zámoly, Úrhida, Szabadbattyán, Sárkeresztes, Sárszentmihály) megalakuláskor vállalt közösen ellátott feladatok között jelölték meg a közoktatás területén a logopédiai és a nevelési tanácsadási feladatok ellátását, az egészségügyi feladatokat (központi orvosi ügyeletek létrehozása), a belső ellenőrzést, a kistérségi ügyintézés korszerűsítését, valamint a területfejlesztési feladatokat. A kistérség két koncepció alapján végzi feladatát (Székesfehérvár és kistérsége területfejlesztési koncepciója, Székesfehérvári kistérség területfejlesztési stratégia és operatív program).

A kistérségi társulás mellett az önkormányzat a város érdekeit szem előtt tartva több területen is együttműködik a térség településeivel. Első sorban szociális és kulturális területen erős az együttműködés.

2013. január 1. napjától azonban a logopédiai és nevelési tanácsadási feladatokat – jogszabályváltozás miatt – már nem a társulás látja el. A belső ellenőrzést pedig kapacitási igények hiányában kellett felszámolni.

Az egészségügyi ellátás tekintetében szintén központi szerepet tölt be Polgárdi. A települések az orvosi ügyelet létrehozása és működtetése tárgyában kötöttek megállapodást, biztosítva a folyamatos hétfégi és délutáni orvosi ellátást. Az ügyeletben érintett települések: Polgárdi, Füle, Kisláng, Mezőszentgyörgy, Mátyásdomb, Lepsény.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A legnagyobb helyi nemzetiséget, a cigányságot a Roma Nemzetiségi Önkormányzat képviseli a településen. A nemzetiségi önkormányzat érdekképviselőt is ellát, képviseli a nemzetiségük érdekeit, törekszik az esélyegyenlőség megtartására. A Nemzetiségi Önkormányzat évente több fórumot is szervez, ahol az érintett célcsoport elmondhatja panaszait, ötleteit.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A városban működő civil szervezetek többsége aktívan részt vesz a város életében. A helyi civil szervezetek az érintett célcsoportokkal kapcsolatosan is az esélyegyenlőség elérésére törekszenek. A szervezetek alapszabályukban meghatározott módon képviselik tagságukat, társadalmi párbeszédet kezdeményeznek szükség esetén, támogatják lehetőségükhöz mérten a látókörükben élő rászoruló célcsoportok tagjait.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Az Önkormányzat számára fontos a helyi vállalkozások szerepvállalása, a város érdekeit figyelembe vevő intézkedéseik megtétele. Törekednek a jó partneri kapcsolat kialakítására, mely eredményeként közös akarattal tudnak lépéseket tenni az esélyegyenlőség megteremtéséért.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Adatgyűjtés folyamán telefonos és emailes megkeresés is történt az érintett önkormányzati intézmények, civil szervezetek, egyházak, stb. felé, amelyben megfogalmazódtak a településen élők problémái, esélyegyenlőség biztosítása kapcsán felszínre kerülő akadályok. Az adatgyűjtés kiterjedt a kistérségi és helyi dokumentumokra, a Polgárdit érintő területekre. Az adatgyűjtés folyamán megismerhetővé váltak a megkérdezett szervezetek sajátosságai, lehetőségei, szabályozásuk és mindaz, amit eddig tettek és tesznek a saját területükön az esélyegyenlőség biztosítása érdekében. Az adatgyűjtés végeztével az érintett intézmények, szervezetek vezetői egy Helyi Esélyegyenlőségi Fórum alkalmával személyesen is elmondhatták ötleteiket, véleményüket a készülő Helyi Esélyegyenlőségi Programmal kapcsolatban. Az elkészült dokumentum tervezet a helyben szokásos módon, a városi honlapon kerül közzétételre, melyről így az állampolgárok is véleményt alkothatnak a meghirdetett email címen.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása

A szervezeteknek és a lakosság számára is elérhetővé válik az elfogadott, városi honlapon közzétett Helyi Esélyegyenlőségi Program. Az intézkedések eredményeiről nyílt bizottsági és képviselő-testületi üléseken történik beszámolás és ilyen módon biztosított lesz a megvalósítás ellenőrzése is. Emellett az elért eredményekről a városi média segítségével a lakosság tájékoztatása is biztosított.

6. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Munkanélküliség	Közfoglalkoztatás folytatása, munkahely megtartásának elősegítése
	Önkéntes munka lehetőségének nem ismerése	Tájékoztatás az önkéntes munka lehetőségéről, segítség ennek megszervezésében
	Alacsony iskolázottság	Tanfolyamok, képzések indítása, megszervezésében történő segítése
	Elszegényedő családok	Adomány- és ruhagyűjtés
Gyermekek	Egészségi állapotuk megőrzésében jelentős segítségre szorulnak	Ingyenes szűrővizsgálatok, egészségnap szervezése a szociálisan hátrányos helyzetben lévő lakosság körében
	3 év alatti gyermekek napközbeni ellátása részlegesen megoldott.	Bölcsődei férőhelyek kibővítése
	A gyermekek számára a szünidei elfoglaltság nem megoldott A sajátos nevelési igényű gyermekek tekintetében a korai fejlesztés nem megoldott	Civil szervezetek, intézmények bevonása a szünidei elfoglaltságok megszervezésében Gyógypedagógiai ellátás lehetőségeinek bővítése
Nők	Nem megfelelő felkészültség az állásinterjúkon	Önéletrajz írásához tanfolyam megszervezése
	A munkanélküli nők alacsony	

	iskolázottsága	Nők képzésének elősegítése
	Az álláskereső nők számának magas aránya	A gyermekek napközbeni ellátás férőhelyének bővítése
Idősek	Gondozási Központ szolgáltatásainak igénybevétele sok esetben nehézkes	Gondozási Központ szolgáltatás fejlesztése
	Önellátás hiánya különösen a téli időszakban	Rendszeres személyes kapcsolattartás az idősekkel
	Elmagányosodás	Időskorú személyek tájékoztatása az igénybe vehető szolgáltatásokról
Fogyatékkal élők	Polgárdi Város hivatalos honlapján a hangos és a vakok, illetve gyengén látók számára szükséges program hiánya	Informatikai fejlesztés
	A fogyatékkal élők számára az ellátáshoz történő hozzáférési lehetőségekről és feltételekről való tájékoztatás részben biztosított	Az igénybe vehető ellátásokról, a jogszabályi változásokról szóló folyamatos tájékoztatás

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Munkanélküliség	Polgármester Munkaügyi Központ Székesfehérvári Kirendeltsége, Hivatal szociális és közfoglalkoztatási ügyintézői
	Önkéntes munka lehetőségének nem ismerése	Családsegítő Szolgálat Városi Könyvtár vezetője Kulturális és Közművelődési Bizottság
	Alacsony iskolázottság	Családsegítő Szolgálat Hivatal szociális ügyintézői
	Elszegényedő családok	Családsegítő Szolgálat

	Egészségi állapotuk megőrzésében jelentős segítségre szorulnak	Egészségügyi Központ Polgármester
Gyermekek	3 év alatti gyermekek napközbeni ellátása részlegesen megoldott.	Polgármester Eszterlánc Napközi Otthonos Óvoda Peti-Panni Családi Bölcsőde
	A gyermekek számára a szünidei elfoglaltság nem megoldott	Polgárdi Széchenyi István Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, Eszterlánc Napközi Otthonos Óvoda, Peti-Panni Családi Bölcsőde Helyi civil szervezetek Családsegítő Szolgálat
	A sajátos nevelési igényű gyermekek tekintetében a korai fejlesztés nem megoldott	Polgármester Eszterlánc Napközi Otthonos Óvoda
Idősek	Gondozási Központ szolgáltatásainak igénybevétele sok esetben nehézkes	Gondozási Központ Nyugdíjas Klub
	Önellátás hiánya különösen a téli időszakban	Gondozási Központ Nyugdíjas Klub
	Elmagányosodás	Polgármester Gondozási Központ Nyugdíjas Klub
Nők	Nem megfelelő felkészültség az állásinterjúkon	Családsegítő Szolgálat Hivatal szociális ügyintézői
	A munkanélküli nők alacsony iskolázottsága	Jegyző Munkaügyi Központ Székesfehérvári Kirendeltsége, Hivatal szociális ügyintézői
	Az álláskereső nők számának magas	Polgármester

	aránya	Eszterlánc Napközi Otthonos Óvoda Peti-Panni Családi Bölcsőde
Fogyatékkal élők	<p>Polgárdi Város hivatalos honlapjának akadálymentesítése</p> <p>A fogyatékkal élők számára az ellátáshoz történő hozzáférési lehetőségekről és feltételekről való tájékoztatás részben biztosított</p>	<p>Polgármester</p> <p>Polgármester Gondozási Központ Egészségügyi Központ</p>

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák és a mélyszegénységben élők egyenlő bánásban részesüljenek, kiemelt területnek tartjuk a gyerekek védelmét, gyermekekről való gondoskodást, folyamatosan odafigyelünk az idősek helyzetére, elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a képzéseken történő részvétel, valamint a munkaerő-piacon történő elhelyezkedés elősegítését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életszínvonalának javítására, akadálymentesített környezet kialakítására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Romák és/vagy mélyszegénységben élők

Intézkedés címe:	Közfoglalkoztatás folytatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Közfoglalkoztatás folyamatos fenntartása szükséges
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Kapcsolattartás a Munkaügyi Központtal Kapcsolattartás a közfoglalkoztatásban résztvevőkkel, valamint az érintettekkel
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Kapcsolattartás a Munkaügyi Központtal Kapcsolattartás a közfoglalkoztatásban résztvevőkkel, valamint az érintettekkel
Résztvevők és felelős	Polgármester Munkaügyi Központ Székesfehérvári Kirendeltsége Hivatal szociális és közfoglalkoztatási ügyintéző
Partnerek	Munkaügyi Központ Székesfehérvári Kirendeltsége
Határidő(k) pontokba szedve	2020. december 31.

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	statisztika, elszámolások
Kockázatok és csökkentésük eszközei	a közfoglalkoztatásba bevonható személyek számának csökkentése
Szükséges erőforrások	pályázati forrás, humán

Intézkedés címe:	Önkéntes munka népszerűsítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Önkéntes munka nem ismerése
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Önkéntes munkalehetőségeinek megismerése, önkéntes munkavállalás, önkéntes munkavállalás számának növelése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Tájékoztatás, önkéntes programok szervezése
Résztvevők és felelős	Családsegítő Szolgálat Városi Könyvtár vezetője Kulturális és Közművelődési Bizottság
Partnerek	civil szervezetek, hivatal munkatársai
Határidő(k) pontokba szedve	2020. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Önkéntes munka megvalósulása, tájékoztatók, jelenléti ívek
Kockázatok és csökkentésük	lakosság nem vesz részt az önkéntes munkában

eszközei	
Szükséges erőforrások	humán, tárgyi

Intézkedés címe:	Alacsony iskolai végzettséggel rendelkező személyek képzésének elősegítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A munkanélküliek alacsony iskolázottsága
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Szakképzettek számának növelése, tanfolyam igénybevételének segítése, tanfolyamok szervezésének segítése, tanfolyamok szervezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	igényfelmérés, adatgyűjtés, tanfolyam szervezése
Résztvevők és felelős	Családsegítő Szolgálat Hivatal munkatársai
Partnerek	Munkaügyi Központ Székesfehérvári Kirendeltsége
Határidő(k) pontokba szedve	2021. december 31
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	jelenléti ívek, felmérések

Kockázatok és csökkentésük eszközei	pályázati forrás hiánya, érdeklődés hiánya
Szükséges erőforrások	pályázati forrás, humán

Intézkedés címe:	Adomány- és ruhagyűjtés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Sok elszegényedett család él a településen
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Családok segítése, számuk csökkentése, életvitel javítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Lakosság tájékoztatása, adománygyűjtés megszervezése
Résztvevők és felelős	Családsegítő Szolgálat
Partnerek	civil szervezetek, lakosság
Határidő(k) pontokba szedve	2021. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	tájékoztatók
Kockázatok és csökkentésük eszközei	tájékoztatás hiánya, érdeklődés hiánya
Szükséges erőforrások	humán, tárgyi

Intézkedés címe:	Ingyenes szűrővizsgálatok és egészségnap szervezése
------------------	---

Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A lakosság egészségi állapota megőrzésében jelentős segítségre szorulnak
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A romák és/ vagy a mélyszegénységben élők egészségi állapotának javítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	ingyenes szűrővizsgálatok szervezése, egészségnap szervezése
Résztvevők és felelős	Egészségügyi Központ Polgármester
Partnerek	Egészségügyi Központ civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2020. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	jelenléti ív, tájékoztatás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	érdeklődés hiánya, tájékoztatás hiánya
Szükséges erőforrások	humán, tárgyi

Gyermekek

Intézkedés címe:	Bölcsődei férőhelyek kibővítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	3 év alatti gyermekek napközbeni ellátása nem megoldott
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Bölcsőde fejlesztése, férőhelyek kibővítése

Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Igényfelmérés, engedélyezett létszámok növelése
Résztvevők és felelős	Polgármester Eszterlánc Napközi Otthonos Óvoda Peti-Panni Családi Bölcsőde
Partnerek	Polgármester Eszterlánc Napközi Otthonos Óvoda Peti-Panni Családi Bölcsőde
Határidő(k) pontokba szedve	2022. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Felmérések
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem bővíthető csoportlétszámok
Szükséges erőforrások	pályázati forrás, humán, tárgyi

Intézkedés címe:	Gyermekek szünidei elfoglaltságának biztosítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Szünidei elfoglaltság nem biztosított
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Lakosság tájékoztatása, szünidei elfoglaltság szervezése, tartós megvalósítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felmérés, adatgyűjtés, táborok szervezése
Résztvevők és felelős	Polgárdi Széchenyi István Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, Eszterlánc Napközi Otthonos Óvoda Peti-Panni Családi Bölcsőde Családsegítő Szolgálat

Partnerek	Helyi civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2020. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Felmérések, jelenléti ívek
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Tájékoztatás hiánya, érdeklődés hiánya
Szükséges erőforrások	humán, tárgyi, pályázati forrás

Intézkedés címe:	Sajátos nevelési igényű gyermekek korai fejlesztése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Óvodai gyógypedagógia nem megoldott a 3 év alatti gyermekek tekintetében
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Gyógypedagógiai ellátás bővítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Igényfelmérés, lehetőségek felmérése
Résztvevők és felelős	Polgármester Eszterlanc Napközi Otthonos Óvoda Peti-Panni Családi Bölcsőde
Partnerek	Polgármester Eszterlanc Napközi Otthonos Óvoda Peti-Panni Családi Bölcsőde
Határidő(k) pontokba szedve	2022. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és	Felmérések, beszámolók

hosszútávon), valamint fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Gyógypedagógia ellátás kibővítése nem lehetséges
Szükséges erőforrások	pályázati, humán forrás

Nők

Intézkedés címe:	Elhelyezkedést segítő tanfolyamok szervezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Önéletrajz írásához nem megfelelő felkészültség
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Lakosság tájékoztatása, képzés szervezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, lakosság tájékoztatása, képzés szervezése
Résztvevők és felelős	Családsegítő Szolgálat
Partnerek	Családsegítő Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2021. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Lakosság tájékoztatása, jelenléti ív
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdeklődés hiánya
Szükséges erőforrások	humán, tárgyi forrás

Intézkedés címe:	Nők képzésnek elősegítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A munkanélküli nők alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Lakosság tájékoztatása, képzésben való részvétel segítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A női lakosság tájékoztatása a képzésekről, a képzésben való részvétel segítése
Résztvevők és felelős	Jegyző Munkaügyi Központ Székesfehérvári Kirendeltsége
Partnerek	Munkaügyi Központ Székesfehérvári Kirendeltsége
Határidő(k) pontokba szedve	2022. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Képzések megvalósulása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Lakossági érdeklődés hiánya
Szükséges erőforrások	humán forrás

Intézkedés címe:	A gyermekek napközbeni ellátás férőhelyének bővítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az álláskereső nők száma magas, a gyermekek napközbeni ellátása miatt
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre	Bölcsődés korú gyermekek napközbeni elhelyezése, bölcsődei létszám kibővítése

bontásban	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Igényfelmérés, igények alapján a létszám kibővítése
Résztvevők és felelős	Polgármester Eszterlánc Napközi Otthonos Óvoda Peti-Panni Családi Bölcsőde
Partnerek	Polgármester Eszterlánc Napközi Otthonos Óvoda Peti-Panni Családi Bölcsőde
Határidő(k) pontokba szedve	2021. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Igényfelmérés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem bővíthető létszámok
Szükséges erőforrások	pályázati, humán forrás

Idősek

Intézkedés címe:	Gondozási Központ szolgáltatásainak fejlesztése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Gondozási Központ szolgáltatásainak igénybevétele sok esetben nehézkes
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Gondozási Központ szolgáltatásainak fejlesztése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba	Fejlesztések felmérése, igényfelmérés

szedve	
Résztvevők és felelős	Gondozási Központ Nyugdíjas Klub
Partnerek	Gondozási Központ Nyugdíjas Klub
Határidő(k) pontokba szedve	2022. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Felmérések, igény esetén szolgáltatás fejlesztése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	igénybevétel hiánya
Szükséges erőforrások	humán, tárgyi forrás

Intézkedés címe:	Rendszeres kapcsolattartás az idősekkel
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Önellátás hiánya különösen a téli időszakban
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az idősek támogatása a mindennapi megélhetésben
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Idősekkel való kapcsolattartása, szükséges esetén a mindennapi tevékenységek segítése
Résztvevők és felelős	Gondozási Központ Nyugdíjas Klub
Partnerek	Gondozási Központ Nyugdíjas Klub
Határidő(k) pontokba szedve	2022. december 31

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Idősekkel való kapcsolattartás megvalósul
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Elzárkózás a segítség elől
Szükséges erőforrások	humán, anyagi forrás

Intézkedés címe:	Tájékoztatás az igénybe vehető szolgáltatásokról
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idősek nem rendelkeznek megfelelő információval az igénybe vehető szolgáltatásokról
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Szolgáltatások igénybevételének növelése, szolgáltatások ismertetése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felmérések, tájékoztatók, fórumok megszervezése
Résztvevők és felelős	Polgármester Gondozási Központ Nyugdíjas Klub
Partnerek	Nyugdíjas Klub
Határidő(k) pontokba szedve	2021. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Jelentés, jelenléti ív
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A szolgáltatások iránti igény elmaradása

Szükséges erőforrások	humán, tárgyi forrás
-----------------------	----------------------

Fogyatékkal élők

Intézkedés címe:	Polgárdi Város hivatalos honlapjának akadálymentesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Polgárdi Város hivatalos honlapjának a hangos és vakok, illetve gyengén látók számára szükséges program hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Polgárdi Város hivatalos honlapjának akadálymentesítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Polgárdi Város hivatalos honlapjának akadálymentesítésének felmérése, szüksége esetén akadálymentesítése
Résztvevők és felelős	Polgármester
Partnerek	informatikus
Határidő(k) pontokba szedve	2022. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	kérdőívek, felmérések
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdeklődés hiánya
Szükséges erőforrások	anyagi, humán forrás

Intézkedés címe:	Az igénybe vehető ellátásokról, a jogszabályi változásokról szóló folyamatos tájékoztatás
------------------	---

Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A fogyatékkal élők számára az ellátáshoz történő hozzáférési lehetőségekről és feltételekről való tájékoztatás részben biztosított
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A fogyatékkal élő személyek széleskörű tájékoztatása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Igényfelmérés, szükséges esetén tájékoztató fórum megszervezése
Résztvevők és felelős	Polgármester Gondozási Központ Egészségügyi Központ
Partnerek	Gondozási Központ
Határidő(k) pontokba szedve	2022. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Igényfelmérések, jelenléti ívek
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Igények elmaradása
Szükséges erőforrások	humán, tárgyi forrás

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sor-száma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetlemezés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja a egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Közfoglalkoztatás folytatása	közfoglalkoztatásban résztvevők száma alacsony	foglalkoztatás növelése		kapcsolattartás, kapcsolattfelvétel	Polgármester	2020. december 31.	statisztika, elszámolások	pályázati, humán forrás	5 év
2	Önkéntes munka népszerűsítése	Önkéntes munka ismerése	önkéntes munkalehető-ségeinek megismerése, önkéntes munkavállalás		tájékoztatás, önkéntes programok szervezése	Családsegítő Szolgálat	2020. december 31.	tájékoztató, jelenléti ív	humán, tárgyi forrás	5 év
3	Alacsony iskolai végzettséggel rendelkező személyek képzésének elősegítése	A munkanélküliek alacsony iskolázottsága	szakképzettek számának növelése, tanfolyamok szervezése		igényfelmérés, adatgyűjtés, tanfolyam szervezése	Családsegítő Szolgálat	2021. december 31.	jelenléti ív, felmérések	pályázati, humán forrás	5 év

4	Adomány- és ruhagyűjtés	Elszegényedő családok	elszegényedő családok segítése, számuk csökkentése, életvitel javítása		lakosság tájékoztatása, adománygyűjtés szervezése	Családsegítő Szolgálat	2021. december 31.	tájékoztatók	humán, tárgyi forrás	5 év
5	Ingyenes szűrővizsgálatok és egészségnap szervezése	A lakosság egészségi állapota megőrzésében jelentős segítségre szorulnak	egészségi állapot javítása		ingyenes szűrővizsgálatok és egészségnap megszervezése	Egészségügyi Központ	2020. december 31.	jelenléti tájékoztatás	humán, tárgyi forrás	5 év
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Bölcsődei férőhelyek kibővítése	3 év alatti gyermekek napközbeni ellátása nem megoldott	bölcsőde fejlesztése, férőhelyek kibővítése		igényfelmérés, engedélyezett létszámok növelése	Polgármester	2022. december 31.	felmérések	pályázati, humán, tárgyi forrás	5 év
2	Gyermekek szünidei elfoglaltságának biztosítása	Szünidei elfoglaltság nem biztosított	szünidei elfoglaltság megszervezése		felmérés, adatgyűjtés, táborok szervezése	Polgárdi Széchenyi István Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	2020. december 31.	felmérések, jelenléti ív	humán, tárgyi, pályázati forrás	5 év
3	Sajátos nevelési igényű gyermekek korai	Óvodai gyógypedagógiai ellátás a megoldott a 3 év alatti	gyógypedagógiai ellátás bővítése		igényfelmérés, lehetőségek felmérése	Polgármester	2022. december 31.	felmérések, beszámolók	pályázati, humán forrás	5 év

	fejlesztése	gyermekek tekintetében								
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Elhelyezkedést segítő tanfolyamok szervezése	Önéletrajz írásához nem megfelelő felkészültség	lakosság tájékoztatása, képzés megszervezése		adatgyűjtés, lakosság tájékoztatása, képzés szervezése	Családsegítő Szolgálat	2021. december 31.	lakosság tájékoztatása, jelenléti ív	humán, tárgyi forrás	5 év
2	Nők képzésének elősegítése	A munkanélküli nők alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek	lakosság tájékoztatása, képzésben való részvétel segítése		lakosság tájékoztatása, képzésekről, a képzésben való részvétel segítése	Jegyző	2022. december 31.	képzések megvalósulása	humán forrás	5 év
3	A gyermekek napközbeni ellátás férőhelyének bővítése	Az álláskereső nők száma magas, a gyermekek napközbeni ellátása miatt	bölcsődés korú gyermekek napközbeni elhelyezése, bölcsődei létszám bővítése		igényfelmérés, igények alapján a létszám kibővítése	Polgármester	2021. december 31.	igényfelmérés	pályázati, humán forrás	5 év
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Gondozási Központ Szolgáltatásainak fejlesztése	Gondozási Központ szolgáltatásainak igénybevétele sok esetben nehézkes	Gondozási Központ szolgáltatásainak fejlesztése		fejlesztések felmérése, igényfelmérés	Gondozási Központ	2022. december 31.	felmérések, igény esetén a szolgáltatás fejlesztése	humán, tárgyi forrás	5 év
2	Rendszeres kapcsolattartás az idősekkel	Önellátás hiánya különösen a téli	idősek támogatása a mindennapi		idősekkel való kapcsolattartás	Gondozási Központ	2022. december 31.	idősekkel való kapcsolattartás	humán, anyagi forrás	5 év

		időszakban	megélhetésben	rtás	Gondozási Központ	2021. december 31.	megvalósulása	humán, tárgyi forrás	5 év
3	Tájékoztatás az igénybe vehető szolgáltatásokról	Az idők nem rendelkeznek megfelelő információval az igénybe vehető szolgáltatásokról	szolgáltatások igénybevételeinek növelése, szolgáltatások ismertetése	felmérések, tájékoztatók, fórumok megszervezése	Gondozási Központ	2021. december 31.	jelentés, jelenléti ív	humán, tárgyi forrás	5 év
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége									
1	Polgári Város hivatalos honlapjának akadálymentesítése	Polgári Város hivatalos honlapján a hangos és a vakok illetve a gyengén látók számára szükséges program hiánya	Polgári Város hivatalos honlapjának akadálymentesítése	akadálymentesítés felmérése, szükség esetén akadálymentesítés	Polgármester	2022. december 31.	kérdőívek, felmérés	anyag, humán forrás	5 év
2	Az igénybe vehető ellátásokról, a jogszabályi változásokról szóló folyamatos tájékoztatás	A fogyatékkal élők számára az ellátáshoz történő hozzáférési lehetőségekről és feltételekről való tájékoztatás részben biztosított	A fogyatékkal élők személyek széleskörű tájékoztatása	Igényfelmérés, szükséges esetén tájékoztató fórum megszervezése	Gondozási Központ	2022. december 31.	Igényfelmérések, jelenléti ívek	humán, tárgyi forrás	5 év

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

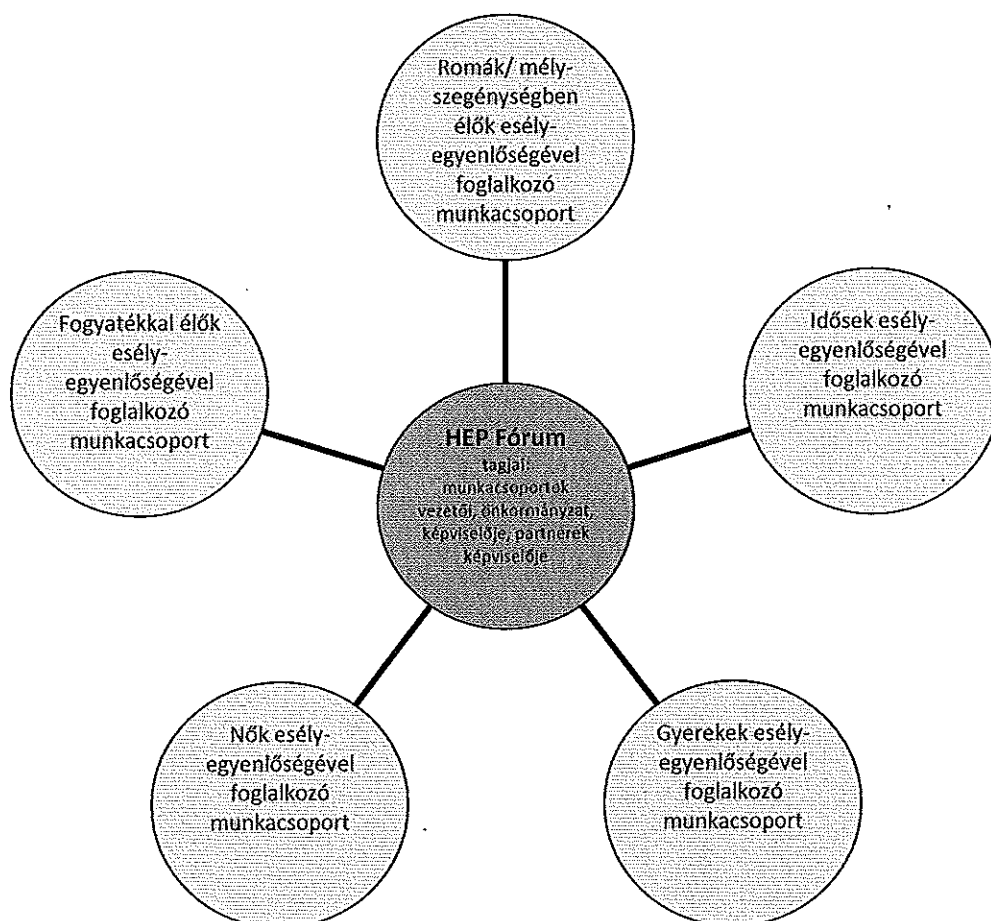
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása

- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát

igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a mindenkori **polgármester** felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Polgárdi Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Polgárdi Város Önkormányzat képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

7.

Dátum

Aláírás

A Polgárdi Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

8.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

9.

HEP elkészítési jegyzék⁶

NÉV ⁷	HEP részei ⁸										Aláírás ⁹
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Roma Nemzetiségi Önkormányzat	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Polgárdi Széchenyi István Általános Iskola, és Alapfokú Művészeti Iskola	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Eszterlanc Napközi Otthonos Óvoda	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Egészségügyi Központ	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Gyermekorvos	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

⁶ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

⁷ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁸ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁹ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

ÁROP-1.1.16-2012-2012-0001
Esélyegyenlőség-elvű
fejlesztéspolitika kapacitásának
biztosítása

**HELYI
ESÉLYEGYENLŐSÉGI
PROGRAM**

POLGÁRDI VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

2018. június – 2023. június

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Fejér Megyei Kirendeltség
Cím: 8000 Székesfehérvár, Piac tér 12-14.
Telefon: +36-22-769-152
email: fejer@szgyf.gov.hu
web: www.fejer.szgyf.gov.hu
Felnőttképzési nyilvántartási szám: E-00001/2013

**MAGYARY
PROGRAM**

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával,
az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Tartalomjegyzék

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	4
1. Bevezetés	4
2. 2. A település bemutatása.....	5
2.1 A település története	6
2.2 Gazdasági környezet.....	9
2.3. Népeség.....	11
3. Értékeink, küldetésünk.....	16
4. Célok	16
4.1 A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja.....	16
4.2 A HEP helyzetelemző részének célja.....	16
4.3 A HEP IT célja	18
5. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	18
5. 1. Jogszabályi háttér bemutatása	18
5.1.1. A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása	18
5.1.2. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.	19
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	20
2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal	20
2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása.....	20
2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása.....	22
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	23
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet	23
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció	25
3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások	34
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció.....	40
3.5 Telepek, szegregátumok helyzete	42
3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés	42
3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása	45
3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal	47
3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	47
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	48
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.).....	48
4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége	50
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése	51
4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége	55
4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	59
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	59
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége.....	60
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.).....	61
5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe.....	62